

Communicatie- en Informatiewetenschappen

**Tilburg School of Humanities,
Tilburg University**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q321

© 2013 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van Tilburg University	5
Administratieve gegevens van de opleidingen	5
Administratieve gegevens van de instelling	6
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	6
Samenstelling van de commissie	6
Werkwijze van de commissie	7
Bijzonderheden van het bezoek aan Tilburg University	8
Samenvattend oordeel van de commissie	11
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling	15
Bijlagen	35
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie	37
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader	41
Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties	47
Bijlage 4: Overzicht van de programma's	57
Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	63
Bijlage 6: Bezoekprogramma	65
Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten	67
Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen	69

Dit rapport is vastgesteld op 15 juli 2013.

Rapport over de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van Tilburg University

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleidingen

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	56826
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	<ul style="list-style-type: none">- Bedrijfscommunicatie en Digitale Media- Human Aspects of Information Technology- Interculturele Communicatie- Tekst en Communicatie
Locatie(s):	Tilburg
Variant(en):	voltijd, deeltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	66826
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	<ul style="list-style-type: none">- Bedrijfscommunicatie en Digitale Media- Human Aspects of Information Technology- Interculturele Communicatie- Communicatie Design- Data Journalism
Locatie(s):	Tilburg
Variant(en):	voltijd, deeltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Het bezoek van de visitatiecommissie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies aan de Tilburg School of Humanities van Tilburg University vond plaats op 25 en 26 maart 2013.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Universiteit van Tilburg
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	positief

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleidingen zijn opgenomen in Bijlage 5.

Samenstelling van de commissie

De beoordeling van de bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van Tilburg University valt binnen de clusterbeoordeling Communicatie- en Informatiewetenschappen (CIW) en Mediastudies, waarvoor in 2012 en 2013 in totaal 23 opleidingen worden beoordeeld. De commissie voor de clusterbeoordeling bestond uit:

- Prof. dr. Jan Baetens (voorzitter), hoogleraar Literatuur en Cultuur, KU Leuven;
- Prof. dr. Marie-Thérèse Claes, hoogleraar Interculturele Communicatie, KU Leuven;
- Emiel Hoffer BA, student masteropleiding International Business Communication, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Sonja de Leeuw, hoogleraar Nederlandse televisiecultuur, Universiteit Utrecht;
- Dr. Philippe Meers, universitair hoofddocent Communicatiewetenschappen, Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Karin Raeymaeckers, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent;
- Dr. Jan Simons, universitair hoofddocent Nieuwe Media, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Gerard Steen, hoogleraar Taalgebruik en Cognitie, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. dr. Ed Tan, hoogleraar Communicatiewetenschap, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Willy Vanderpijpen, emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen, Universiteit van Antwerpen, Koninklijke Bibliotheek Brussel;
- Lennart de Vries, student masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen.

Voor ieder bezoek werd op basis van expertise en beschikbaarheid, en het voorkomen van eventuele belangenconflicten, een (sub)commissie samengesteld, bestaande uit zeven commissieleden.

Coördinator van de clustervisitatie CIW en Mediastudies was drs. Trees Graas, medewerker van QANU. Zij trad eveneens op als secretaris tijdens het bezoek van de commissie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Chantal Gorissen MA was secretaris van de commissie tijdens het bezoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Bij de overige bezoeken trad drs. José van Zwieten op als secretaris.

De curricula vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in Bijlage 1.

Werkwijze van de commissie

Voorbereiding

Op 17 september 2012 hield de commissie haar formele startvergadering. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd en werd het domeinspecifieke referentiekader CIW en Mediastudies besproken. Dit domeinspecifieke referentiekader is opgenomen in Bijlage 2.

Bij ontvangst van de kritische reflecties van een universiteit werden deze door de projectleider gecontroleerd op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de kritische reflecties in orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden. De commissieleden namen de kritische reflecties door en formuleerden vragen die aan de projectleider werden toegestuurd. De projectleider compileerde de vragen per onderwerp en/of gespreksgreemium. Eventuele additionele vragen van de commissieleden werden aan de opleidingen toegestuurd met het verzoek om een reactie. Naast de kritische reflecties lazen de commissieleden gezamenlijk minimaal vijftien scripties per opleiding.

Visitatiebezoeken

Tijdens de voorbereidende vergadering van ieder bezoek werd de visitatie concreet voorbereid en zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling op grond van inhoudelijke expertise. De commissie wenst te benadrukken dat zij in haar geheel verantwoordelijk is voor de oordeelsvorming en het eindrapport.

Voorafgaand aan ieder bezoek maakte de projectleider een conceptprogramma voor de (dag)indeling van het bezoek. Dit concept werd in samenspraak tussen de voorzitter, de projectleider en de coördinator van de betreffende universiteit aangepast aan de specifieke situatie van de opleiding(en). Tijdens de bezoeken is gesproken met een (representatieve) vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, het opleidingsbestuur, de afgestudeerden, de opleidingscommissie en de examencommissie. Daarnaast werd per opleiding gesproken met student- en docentvertegenwoordigers van de beoordeelde opleidingen. Op verzoek van de commissie heeft de opleiding gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. De commissie heeft met studenten uit alle studiejaar gesproken en met kern-docenten en begeleiders uit de diverse disciplines binnen de te visiteren opleiding(en). Voorafgaande aan het bezoek heeft de commissie een overzicht ontvangen van de gesprekspartners en ingestemd met de door de opleiding gemaakte selectie. Een overzicht van het programma met alle gesprekspartners is opgenomen als Bijlage 6 bij dit rapport.

Tijdens ieder bezoek bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld.

De commissie heeft het laatste deel van het bezoek gebruikt voor een discussie over de beoordeling van de opleidingen en de voorbereiding op de mondelinge rapportage. Aan het einde van elk bezoek heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste bevindingen van de commissie gepresenteerd. Daarbij ging het steeds om een aantal algemene waarnemingen en eerste indrukken per opleiding.

De coördinator was aanwezig bij de eindvergadering van de bezoeken, enerzijds om de bevindingen van de voorgaande bezoeken in te brengen, en anderzijds om de commissie te attenderen op haar wijze van oordelen. Er heeft regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de coördinator en de tweede projectleider om de beoordelingen op elkaar af te stemmen.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (versie van november 2011) heeft de commissie de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Uitgangspunt van de beoordeling is ‘voldoende’, waarbij de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gestelde criteria. In de ogen van de commissie kan zij het oordeel ‘voldoende’ toekennen, ook wanneer zij kritische opmerkingen heeft gemaakt. Het is dan wel noodzakelijk dat tegenover de kritische opmerkingen positieve observaties staan.

Rapportages

De projectleider heeft op basis van de bevindingen van de commissie, per instelling, een conceptrapport opgesteld. Het conceptrapport is voorgelegd aan de commissieleden die bij het bezoek aanwezig waren. Na vaststelling van het conceptrapport is dit aan de betrokken faculteit voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het commentaar van de opleidingen is met de voorzitter en, indien nodig, met de overige commissieleden besproken. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Bijzonderheden van het bezoek aan Tilburg University

Het bezoek aan Tilburg University vond plaats op 25 en 26 maart 2013 in Tilburg. Het programma van het bezoek is te vinden in Bijlage 6. Van het spreekuur is geen gebruik gemaakt.

De commissie die de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van de Universiteit van Tilburg beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. Jan Baetens (voorzitter), hoogleraar Literatuur en Cultuur, Katholieke Universiteit Leuven;

- Prof. dr. Karin Raeymaeckers, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent;
- Dr. Jan Simons, universitair hoofddocent Nieuwe Media, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Gerard Steen, hoogleraar Taalgebruik en Cognitie, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. dr. Ed Tan, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Willy Vanderpijpen, emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen, Universiteit van Antwerpen, Koninklijke Bibliotheek Brussel;
- Lennart de Vries, student masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen.

De commissie werd ondersteund door drs. José van Zwieten.

Het College van Bestuur van de Universiteit van Tilburg en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) hebben ingestemd met de samenstelling van de commissie voor de beoordeling van de twee genoemde opleidingen.

Voor de beoordeling van het gerealiseerde eindniveau van de opleiding heeft de commissie voorafgaand en tijdens de visitatie meerdere producten beoordeeld. Om het gerealiseerde eindniveau van opleidingen te bepalen hebben de coördinator en voorzitter van de visitatiecommissie 15 bachelorscripties en 15 masterscripties geselecteerd. De scripties werden aselekt gekozen uit een lijst van afgestudeerden van de laatste twee voltooide studie jaren. Hierbij is rekening gehouden met een spreiding in cijfers en varianten (zie Bijlage 7).

Voor de visitatie heeft de commissie inzage gevraagd in de organisatie, de inhoud, de toetsing en de evaluatie van de volgende cursussen:

Bacheloropleiding

- Communicatie in organisaties
- CIW Classics
- Inleiding Filosofie
- Statistiek basistechnieken
- Onderzoekspracticum BDM
- Cognitiewetenschap
- Psycholinguïstiek
- Taal & betekenis
- Transmedia Journalism
- Digitaal erfgoed

Masteropleiding

- Multimodality & Communication
- Journalistic Data Mining
- Digital Collaboration
- Advertising & Persuasion
- Social Media Marketing
- Language Policy
- Data Processing Use

Tijdens het bezoek bestudeerde de commissie de kwaliteit van het cursusmateriaal, de studentinformatie, de toetsen en de praktische onderwijsprogramma's van deze cursussen in detail.

Samenvattend oordeel van de commissie

Dit rapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van de commissie CIW en Mediastudies over de bachelor- en masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van de Universiteit van Tilburg. De commissie baseert haar oordeel op informatie uit de zelfstudie, aanvullende informatie naar aanleiding van vooraf geformuleerde vragen van de commissie, informatie uit de gesprekken tijdens het bezoek, de geselecteerde scripties, en de documenten die tijdens het bezoek ter inzage beschikbaar waren. De commissie heeft voor beide opleidingen zowel positieve aspecten opgemerkt als verbeterpunten gesignaleerd. Na deze tegen elkaar te hebben afgewogen, concludeert de commissie dat beide opleidingen voldoen aan de eisen voor basiskwaliteit die een voorwaarde zijn voor heraccreditatie.

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

De commissie concludeert dat de eindtermen van de Tilburgse bacheloropleiding CIW goed passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De opleiding heeft met de combinatie van taalkundige, psychologische en computationele aspecten van communicatie een herkenbaar inhoudelijk profiel. De eindtermen zijn naar het oordeel van de commissie helder en ambitieus geformuleerd en hebben een duidelijk academische oriëntatie. De eindtermen reflecteren in voldoende mate het beoogde niveau.

De commissie heeft de bacheloropleiding CIW bestudeerd en vastgesteld dat het curriculum een logische en complete invulling vormt van de eindtermen van de opleiding. Het curriculum heeft een heldere inrichting in een matrixstructuur met inhoudelijke leerlijnen en vaardighedenleerlijnen. Voor de onderwijsonderdelen zijn duidelijke leerdoelen geformuleerd. Mede door het gebruik van ICT-faciliteiten heeft de opleiding een goede verbetering gerealiseerd in de intensivering van het onderwijs.

Studenten hebben een grote mate van keuzevrijheid bij de invulling van hun programma. De inhoudelijke leerlijnen bestaan naast verplichte inleidende vakken uit een rijk aanbod van keuzevakken. Studenten kunnen zich hiermee in één van de inhoudelijke leerlijnen verder specialiseren of hun opleiding inrichten met een breed pakket van vakken. De commissie heeft waardering voor de wijze waarop de opleiding met deze matrixstructuur een aantrekkelijk programma realiseert. Zij beveelt aan om meer sturing aan te brengen in de door studenten gekozen vakkenpakketten om de samenhang hiervan meer te bewaken en om studenten meer te ondersteunen bij het samenstellen van hun pakket. Deze sturing kan tevens een bijdrage leveren aan de organiseerbaarheid van het programma.

De commissie heeft waardering voor de integratie van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs in de opleiding. Studenten komen in het cursorisch onderwijs en in hun afstudeeronderzoek veelvuldig in aanraking met onderzoek binnen het departement. In veel van de vakken worden de gepresenteerde theorieën gerelateerd aan praktijkcases en aan lopend onderzoek. In het cursorisch onderwijs en in het afstudeeronderzoek wordt sterk ingezet op begrip en inzicht van onderzoeksmethoden en statistische analyses. De commissie heeft vastgesteld dat het scriptietraject van de opleiding helder is uitgewerkt. De afstudeeronderzoeken van studenten sluiten goed aan bij onderzoeksthema's van stafleden. Er is voor studenten intensieve begeleiding beschikbaar bij hun afstuderen.

Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. De commissie heeft met instemming vastgesteld dat de staf substantieel versterkt is. Zij pleit voor een ambitieuzer beleid met betrekking tot de BKO. Studenten zijn tevreden over het onderwijs

dat wordt verzorgd en over de toegankelijkheid van de docenten. Opleidings specifieke kwaliteitszorg en studiebegeleiding voldoen. De opleidingscommissie is momenteel op facultair niveau georganiseerd. De commissie beveelt aan deze CIW-specifiek te laten functioneren.

De commissie concludeert dat de opleiding een adequate variatie in toetsvormen hanteert. De kwaliteit van de door de commissie bestudeerde toetsen en gemaakte werken beoordeelt zij als goed. Door het gebruik van toetsplannen, scriptieprocedures en richtlijnen en het trainen van docenten is een sterke impuls gegeven aan de kwaliteitsborging van toetsen. De recent opgestelde richtlijnen voor duo-scripties zijn volgens de commissie noodzakelijk om het individuele eindniveau van studenten vast te kunnen stellen.

In de bestudeerde eindwerken heeft de commissie een aantal gevallen aangetroffen die van onvoldoende niveau zijn. Op basis van gesprekken met scriptiebegeleiders concludeert de commissie dat de huidige intensieve vorm van scriptiebegeleiding het risico met zich meebrengt dat de beoordeling van de scriptie te veel verweven is met het scriptieproces. Een meer onafhankelijk oordeel is daarin nodig. De commissie heeft daarom aanbevolen om de tweede beoordelaar een onafhankelijker rol te laten spelen bij scripties en om de scriptiebegeleiding meer te reguleren. Ook onderschrijft zij de voorgenomen maatregel om op initiatief van de examencommissie steekproeven te nemen van scripties.

De commissie heeft uit de lezing van scripties geconcludeerd dat verreweg de meeste studenten bij hun afstuderen voldoen aan het beoogde eindniveau. Zij heeft echter ook vastgesteld dat er enkele scripties passeren van een onvoldoende wetenschappelijk niveau. Op basis van de gerealiseerde verbeteringen in het toetsbeleid, de voorgenomen steekproefsgewijze controle van scripties en van de kwaliteit van andere toetsen dan scripties concludeert de commissie toch dat de waarborging van het eindniveau binnen de opleidingen in de huidige situatie voldoende is ondervangen. Ook uit de wetenschappelijke publicaties waaraan studenten meeschrijven blijkt dit gerealiseerde eindniveau. De commissie benadrukt het belang om dit niveau nog zorgvuldiger te bewaken.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

De commissie concludeert dat de eindtermen van de Tilburgse masteropleiding CIW goed passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De opleiding heeft met de combinatie van taalkundige, psychologische en computationele aspecten van communicatie een herkenbaar inhoudelijk profiel. De eindtermen zijn naar het oordeel van de commissie helder en ambitieus geformuleerd en hebben een duidelijk academische oriëntatie. De commissie waardeert de goede aansluiting van de eindtermen van de masteropleiding op die van de bacheloropleiding. De eindtermen reflecteren in voldoende mate het beoogde niveau.

De masteropleiding CIW beslaat 60 EC. Naast de masterscriptie kiezen studenten zes vakken uit een aanbod van keuzevakken. Het merendeel van de vakken is Engelstalig, wat de opleiding toegankelijk maakt voor buitenlandse studenten. De opleiding kent geen verplichte vakken. Studenten hebben daarmee de vrijheid om zich disciplinair te specialiseren of interdisciplinair te verbreden. Ook dient iedere student naast de inhoudelijke vakken minimaal twee (uit een aanbod van acht) vakken onderzoeksvaardigheden te volgen. De keuzevakken worden aangeboden in vijf specialiserende tracks: Bedrijfscommunicatie en Digitale Media, Human Aspects of Information Technology, Interculturele Communicatie, Communicatie Design en Data Journalism.

De doelstellingen van de masteropleiding om studenten specialistische kennis te laten opdoen en om hen te leren zelfstandig onderzoek te doen is volgens de commissie duidelijk terug te zien in het curriculum. Studenten kiezen vakken uit één of meerdere tracks en volgen tevens vakken in onderzoeksvaardigheden. De commissie constateert dat de eindkwalificaties goed gedekt worden door de verschillende vakken en de masterscriptie. Zij adviseert wel om de samenhang van de door studenten gekozen pakketten te bewaken in het licht van de herkenbaarheid van hun profiel op de arbeidsmarkt.

De commissie heeft waardering voor de integratie van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs in de opleiding. Studenten komen in het cursorisch onderwijs en in hun afstudeeronderzoek veelvuldig in aanraking met onderzoek binnen het departement. In veel van de vakken worden de gepresenteerde theorieën gerelateerd aan praktijkcases en aan lopend onderzoek. In het cursorisch onderwijs en in het afstudeeronderzoek wordt sterk ingezet op begrip en inzicht van onderzoeksmethoden en statistische analyses. De commissie heeft vastgesteld dat het scriptietraject van de opleiding helder is uitgewerkt. De afstudeeronderzoeken van studenten sluiten goed aan bij onderzoeksthema's van stafleden. Er is voor studenten intensieve begeleiding beschikbaar bij hun afstuderen. De commissie adviseert om aanvullende maatregelen te nemen om deze intensieve begeleiding sterker af te bakenen. De opleiding dient te voorkomen dat studenten en docenten te lang doorwerken aan een problematische scriptie.

Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. De commissie heeft met instemming vastgesteld dat de staf substantieel versterkt is. Zij pleit voor een ambitieuzer beleid met betrekking tot de BKO. Studenten zijn tevreden over het onderwijs dat wordt verzorgd en over de toegankelijkheid van de docenten. Opleidings specifieke kwaliteitszorg en studiebegeleiding voldoen. De opleidingscommissie is momenteel op facultair niveau georganiseerd. De commissie beveelt aan deze CIW-specifiek te laten functioneren.

De commissie concludeert dat de opleiding een adequate variatie in toetsvormen hanteert. De kwaliteit van de door de commissie bestudeerde toetsen en gemaakte werken beoordeelt zij als goed. Door het gebruik van toetsplannen, scriptieprocedures en richtlijnen en het trainen van docenten is een sterke impuls gegeven aan de kwaliteitsborging van toetsen. De recent opgestelde richtlijnen voor duo-scripties zijn volgens de commissie noodzakelijk om het individuele eindniveau van studenten vast te kunnen stellen.

In de bestudeerde eindwerken heeft de commissie een aantal gevallen aangetroffen die van onvoldoende niveau zijn. Op basis van gesprekken met scriptiebegeleiders concludeert de commissie dat de huidige intensieve vorm van scriptiebegeleiding het risico met zich meebrengt dat de beoordeling van de scriptie te veel verweven is met het scriptieproces. Een meer onafhankelijk oordeel is daarin nodig. De commissie heeft daarom aanbevolen om de tweede beoordelaar een onafhankelijker rol te laten spelen bij scripties en om de scriptiebegeleiding meer te reguleren. Ook onderschrijft zij de voorgenomen maatregel om op initiatief van de examencommissie steekproeven te nemen van scripties.

De commissie heeft uit de lezing van scripties en uit het gesprek met alumni op de arbeidsmarkt geconcludeerd dat verreweg de meeste studenten bij hun afstuderen voldoen aan het beoogde eindniveau. Zij heeft echter ook vastgesteld dat er enkele scripties passeren van een onvoldoende wetenschappelijk niveau. Op basis van de gerealiseerde verbeteringen in het toetsbeleid, de voorgenomen steekproefsgewijze controle van scripties en van de kwaliteit van andere toetsen dan scripties concludeert de commissie toch dat de waarborging van het

eindniveau binnen de opleiding in de huidige situatie voldoende is ondervangen. Ook uit de wetenschappelijke publicaties waaraan studenten meeschrijven blijkt dit gerealiseerde eindniveau. De commissie benadrukt het belang om dit niveau nog zorgvuldiger te bewaken.

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

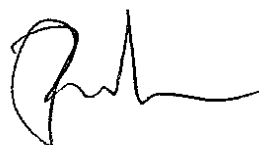
Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 15 juli 2013

Prof. dr. Jan Baetens
voorzitter

Drs. José van Zwieten
secretaris

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Het Disciplineoverleg Letteren en Geschiedenis heeft een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld voor de onderwijsvisitatie CIW en Mediastudies 2012. De Tilburgse opleidingen CIW profileren zich binnen dit kader door een focus op de taalkundige, psychologische, cognitieve en computationele aspecten van communicatie. De opleidingen zijn daarmee interdisciplinair van aard. Studenten komen in de opleiding met al deze aspecten van communicatie in aanraking. Afhankelijk van de door hen gekozen specialisatie komt het accent meer of minder op de afzonderlijke aspecten te liggen.

Bacheloropleiding

De algemene doelstelling van de bacheloropleiding CIW is drieledig. Ten eerste beoogt de opleiding studenten kennis, inzicht en vaardigheden bij te brengen op het gebied van communicatie- en informatiewetenschap. Ten tweede richt de opleiding zich erop bij studenten een brede academische vorming te realiseren, door een focus op onderzoeksvaardigheden en academische schrijfvaardigheid en door een beroep te doen op het analytisch vermogen van studenten. Ten slotte is de opleiding bedoeld om studenten voor te bereiden op een verdere studieloopbaan en op een positie op de arbeidsmarkt.

De bacheloropleiding kent vier tracks waar studenten zich in kunnen specialiseren:

- Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM)
- Human Aspects of Information Technology (HAIT)
- Interculturele Communicatie (IC)
- Tekst en Communicatie (TC)

Studenten hebben tevens de mogelijkheid om hun pakket uit een combinatie van deze tracks samen te stellen. Met deze keuzevrijheid wil de opleiding zich onderscheiden van andere CIW-opleidingen. De tracks zijn niet als bindende routes georganiseerd, maar kunnen ook gecombineerd worden. Dit sluit naar het oordeel van de opleiding aan bij het interdisciplinaire karakter van de opleidingen. Uit de gesprekken met studenten blijkt volgens de commissie dat de geboden keuzevrijheid voor hen inderdaad een aantrekkelijk kenmerk van de opleiding is.

De opleiding heeft de algemene doelstellingen vertaald naar eindtermen voor het gehele programma en naar trackspecifieke eindtermen. De Dublin-descriptoren voor academische bacheloropleidingen zijn hiervoor als uitgangspunt genomen. Deze zes descriptoren zijn inhoudelijk verder ingekleurd met de specifieke kennis en vaardigheden die de opleiding CIW in Tilburg beoogt bij te brengen. De eindtermen van de opleiding zijn opgenomen in Bijlage 3. Zoals weergegeven in deze eindtermen richt de opleiding zich op:

- taalkunde, taaltheorie, taaldiversiteit en taalsystemen;
- theorieën en modellen voor de interpretatie van natuurlijke talen en tekensystemen;
- het gebruik van taal en tekst, inclusief digitale media in maatschappelijke en culturele context;
- organisatietheorie, groepsprocessen en bedrijfscommunicatie;
- processen van internationale en interculturele communicatie en de individuele, culturele en institutionele factoren die hierop van invloed zijn;
- de processen van productie en begrip van taal en de manieren waarop mensen hun gedachten en ervaringen categoriseren;
- methoden en technieken voor het uitvoeren en beoordelen van empirisch onderzoek binnen de communicatie- en informatiewetenschappen.

Masteropleiding

De algemene doelstellingen van de Tilburgse masteropleiding CIW zijn het bijbrengen van specialistische kennis en vaardigheden in een deelgebied van de communicatie- en informatiewetenschappen en het bijbrengen van de academische vaardigheden die nodig zijn om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek uit te voeren en hierover te rapporteren. De opleiding beoogt studenten te leren om maatschappelijke vraagstukken te vertalen naar een wetenschappelijk relevante onderzoeksvraag, een kritische analyse van literatuur uit te kunnen voeren, op basis hiervan hypothesen op te stellen, een onderzoeksdesign op te zetten en passende methoden en technieken te selecteren en uit te voeren. De commissie constateert dat de opleiding hiermee een duidelijk wetenschappelijke oriëntatie heeft.

De masteropleiding biedt de volgende vijf specialisatierichtingen aan:

- Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM)
- Human Aspects of Information Technology (HAIT)
- Interculturele Communicatie (IC)
- Communicatie Design (CD)
- Data Journalism (DJ)

De eerste vier richtingen sluiten aan op de specialisaties in de bacheloropleiding. De specialisatie Data Journalism is sinds 2012 van start gegaan en combineert kennis van de andere specialisaties, gericht op de journalistieke praktijk. De masteropleiding sluit hiermee inhoudelijk aan bij de oriëntatie van de bacheloropleiding. Evenals in de bacheloropleiding biedt de masteropleiding de mogelijkheid voor studenten om zich in een track te specialiseren of te verbreden tussen de tracks.

Voor de masteropleiding zijn zowel algemene eindtermen als trackspecifieke kenmerken geformuleerd. De eindtermen zijn gerelateerd aan de Dublin-descriptoren voor academische masteropleidingen. De commissie concludeert dat de eindtermen duidelijk het masterniveau weerspiegelen. Zo moeten studenten op rationele wijze met complexe en onzekere informatie om kunnen gaan en op basis hiervan duidelijke oordelen kunnen formuleren.

In de kritische reflectie staat beschreven dat de opleidingen zich onderscheiden van hbo-communicatieopleidingen door de nadruk op de wetenschappelijke onderzoeks- en analysevaardigheden. Studenten met een hbo-achtergrond kunnen via een premastertraject van een jaar instromen in de masteropleiding. Uit de gesprekken met studenten blijkt dat dit academische karakter van de opleidingen door hen duidelijk wordt herkend en gewaardeerd. Tegelijkertijd zien studenten ook dat in de opleiding oriëntatie op de praktijk mogelijk is.

De commissie heeft de eindkwalificaties van beide opleidingen bestudeerd in het licht van het domeinspecifieke referentiekader. De commissie heeft vastgesteld dat de opleidingen duidelijke keuzes hebben gemaakt binnen het domein van de communicatie- en informatiewetenschappen. De opleidingen hebben een helder omschreven en onderscheidend profiel. De combinatie van de ruime keuzevrijheid in het programma en de inhoudelijke oriëntatie op taalkundige, sociaalwetenschappelijke en computationele aspecten van communicatie geven de opleiding volgens de commissie een herkenbare positie binnen het veld van CIW-opleidingen.

De commissie spreekt haar waardering uit voor de heldere en evenwichtige beschrijving van de eindtermen van beide opleidingen. Uit zowel de algemene eindtermen per opleiding als de trackspecifieke eindtermen spreekt volgens de commissie een duidelijke ambitie voor kwaliteit. De eindtermen van de bachelor- en masteropleiding sluiten volgens de commissie goed op elkaar aan. Ook valt het de commissie op dat er in de eindtermen veel aandacht is voor de beoogde vaardigheden van studenten, zoals communicatievaardigheden, leervaardigheden en analytische vaardigheden.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de eindtermen van de Tilburgse opleidingen CIW goed passen binnen het domeinspecifiek referentiekader. De opleidingen hebben met de combinatie van taalkundige, psychologische en computationele aspecten van communicatie een herkenbaar inhoudelijk profiel.

De eindtermen zijn naar het oordeel van de commissie helder en ambitieus geformuleerd en hebben een duidelijk academische oriëntatie. De commissie waardeert de goede aansluiting van de eindtermen van de masteropleiding op die van de bacheloropleiding. De eindtermen van beide opleidingen reflecteren in voldoende mate het beoogde niveau.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als 'voldoende'.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als 'voldoende'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

De commissie heeft de onderwijsprogramma's van beide opleidingen bestudeerd. Zij heeft inzage gehad in cursusmateriaal, de notulen van relevante commissies, de resultaten van onderwijsbeoordelingen en de digitale leeromgeving Blackboard. In deze standaard wordt eerst een korte beschrijving gegeven van de didactische uitgangspunten die aan de programma's ten grondslag liggen. Vervolgens worden de bevindingen van de commissie weergegeven met betrekking tot de inhoud en opbouw van de programma's, de vertaling van de eindkwalificaties in het onderwijs, en het onderwijs in methodologie en wetenschappelijke vorming. Tot slot wordt kort aandacht besteed aan de staf, de studeerbaarheid en de opleidingsspecifieke kwaliteitszorg.

Didactische uitgangspunten

De kritische reflectie vermeldt dat de Tilburgse opleidingen zich onder andere kenmerken door de verwevenheid van inhoud en vaardigheden en door didactische innovaties.

De integratie van inhoud en vaardigheden komt voort uit het onderwijsconcept *blended learning*. De bacheloropleiding streeft ernaar om het onderwijs in de vaardigheden academisch Nederlands, academisch Engels, methoden & technieken, informatievaardigheden en automatiseringsvaardigheden in te bedden in het vakinhoudelijke onderwijs. Dit wordt onder andere bewerkstelligd door vaardigheidsoopdrachten en door de betrokkenheid van vaardigheidsdocenten bij deze vakken. In de masteropleiding komt dit met name tot uitdrukking in de oefening van verschillende onderzoeksvaardigheden in de inhoudelijke keuzevakken.

De opleidingen maken beide veel gebruik van ICT ter innovatie van het onderwijs. Deze innovaties dienen om het onderwijs te kunnen intensiveren en variëren, en adaptiever te maken voor de wensen van studenten en de mogelijkheden die de opleiding heeft. Voorbeelden van deze innovaties zijn het gebruik van videocolleges, stemapparatuur bij hoorcolleges, digitale feedback systemen en het gebruik van sociale media voor de communicatie rondom vakken. Bij het vak statistiek worden bijvoorbeeld extra virtuele colleges gehouden. Studenten gaven tijdens het visitatiebezoek aan dat deze virtuele colleges een zinvolle aanvulling zijn op de reguliere colleges Statistiek.

De aandacht voor didactische innovatie is structureel geborgd door middel van de organisatie van zogenaamde *iTeach*-bijeenkomsten voor docenten waarin kennis en ervaringen met onderwijsinnovatie en digitale didactiek worden uitgewisseld. De commissie waardeert de wijze waarop door middel van ICT het onderwijs adaptiever en intensiever wordt vormgegeven. Zij concludeert dat de opleidingen actief bezig zijn met de didactische kwaliteit van de opleidingen.

In de kritische reflectie staat vermeld dat de opleidingen de gehanteerde werkvormen kritisch bewaken. De commissie concludeert tijdens het bezoek uit de gesprekken dat organisatie van

vakken in de praktijk lastig is, door de grote mate van keuzevrijheid en het grote vakkenaanbod. Doordat studentenaantallen moeilijk te voorspellen zijn, is het voorbereiden van diversiteit in werkvormen niet altijd mogelijk. De commissie constateert dat er in de praktijk vooral hoor- en werkcollegevormen worden georganiseerd, waarbij de hoorcollegegroepen soms zeer groot zijn door de aanwezigheid van veel hbo-schakelstudenten. Hierover heeft zij niet zozeer een negatief oordeel, maar zij wil wel aandacht vragen voor de planmatigheid waarmee de werkvormen worden gekozen. Er ontbreekt een overzicht van de gehanteerde werkvormen en opdrachten. De commissie adviseert een dergelijk overzicht op te stellen om het zo mogelijk te maken de balans in werkvormen te bewaken.

Opbouw en samenhang onderwijsprogramma's

Bacheloropleiding

De bacheloropleiding CIW in Tilburg kenmerkt zich door de grote mate van keuzevrijheid die studenten hebben om hun onderwijsprogramma vorm te geven. De opleiding omvat in totaal 180 EC. Studenten volgen 66 EC verplichte vakken in het eerste en tweede jaar. Daarnaast vullen ze 66 EC in uit een aanbod van CIW vakken, waarvan 24 EC moet worden ingevuld met disciplinaire vakken. 30 EC is gereserveerd voor een minor. Studenten kunnen deze invullen met vakken binnen of buiten de CIW-discipline. De opleiding sluit af met een scriptie van 18 EC. Een schematisch overzicht van het curriculum is opgenomen in Bijlage 4.

Het verplichte en keuzecurriculum zijn ingericht in een matrixmodel bestaande uit vier inhoudelijke leerlijnen en vijf vaardigheden-leerlijnen.

De vier inhoudelijke leerlijnen zijn de vier specialiserende tracks die eerder onder Standaard 1 zijn weergegeven:

- Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM)
- Human Aspects of Information Technology (HAIT)
- Interculturele Communicatie (IC)
- Tekst en Communicatie (TC)

BDM richt zich op de interne en externe communicatie van organisaties en op de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering die hier een bijdrage aan kunnen leveren. Er is in deze leerlijn aandacht voor interpersoonlijke en groepscommunicatie, voor marketing en pr en voor nieuwe media.

Binnen de leerlijn HAIT bestuderen studenten de interactie tussen mensen en computers. Studenten verdiepen zich in de menselijke kant van communicatie en informatiesystemen. Zij leren op welke wijze interactie tussen mensen en computers verbeterd kan worden.

In de leerlijn IC wordt gekeken hoe de communicatie tussen verschillende bevolkingsgroepen optimaal kan verlopen. Studenten leren hoe mensen een tweede taal verwerven en welke rol taal speelt in identiteit en cultuur.

De leerlijn TC is gericht op de functionaliteit van geschreven en gesproken communicatie. De vakken binnen deze leerlijn gaan over de opbouw, kwaliteit en analyse van teksten en gesprekken en de relatie van teksten met de doelgroep.

In het eerste jaar volgen studenten inleidende vakken in ieder van deze leerlijnen. In de keuzeruimte kunnen zij zich hierin vervolgens verder verdiepen. Studenten zijn vrij om zich volledig op één van de leerlijnen te richten of hun pakket juist breed in te richten met vakken uit verschillende leerlijnen. Wanneer studenten vier of meer vakken in één leerlijn volgen krijgen zij op hun cijferlijst een aantekening van deze track.

Naast vakken uit de vier leerlijnen maken ook disciplinaire vakken deel uit van het inhoudelijke curriculum. Deze vakken, zoals Taalwetenschap en Psycholinguïstiek, zijn niet specifiek gericht op één van de vier tracks. Zij vormen de disciplinaire kennisopbouw in de communicatiewetenschap.

De vaardigheden-leerlijnen zijn:

- academisch Nederlands
- academisch Engels
- methoden & technieken
- informatievaardigheden
- automatiseringsvaardigheden

De vaardigheden komen niet alleen in specifieke vaardigheidsvakken aan bod. Zoals beschreven onder 'Didactische uitgangspunten' kenmerkt de opleiding zich door een integratie van het vaardighedenonderwijs in het disciplinaire onderwijs. Zo wordt academisch Nederlands onderwezen in een vak Academisch Nederlands CIW en komt het door middel van schrijfp opdrachten terug in onder andere de vakken Communicatie in organisaties en Cognitiewetenschap. De vijf vaardigheden-leerlijnen zijn in ieder van de vier inhoudelijke leerlijnen geïntegreerd.

Ter voorbereiding op het schrijven van de bachelorscriptie volgen studenten een trackspecifiek onderzoekspracticum. In dit practicum doorlopen zij de gehele onderzoeks-cyclus. Dit practicum combineert dus ook de inhoudelijke kennisopbouw met de ontwikkeling van vaardigheden; in dit geval de vaardigheden in methoden & technieken en de informatievaardigheden.

De commissie heeft de beschrijving in de kritische reflectie bestudeerd en een steekproef genomen van cursussen uit iedere leerlijn en uit ieder studiejaar. Van deze cursussen heeft zij tijdens het bezoek inzage gekregen in al het cursusmateriaal: studiehandleidingen, literatuurlijsten, opdrachten, toetsen met beoordelingsleutels en evaluatieresultaten. Daarnaast had zij toegang tot de digitale leeromgeving Blackboard, waar zij inzage had in het cursusmateriaal van alle cursussen binnen de opleiding.

De commissie heeft vastgesteld dat het curriculum rond de eindkwalificaties logisch en dekkend is opgebouwd. De verplichte onderdelen dekken de eindtermen voldoende en samenhangend af, waarna in de keuzeruimte specialisatie plaatsvindt. Voor de studenten is het programma in de online studiegids inzichtelijk en voldoende uitgebreid beschreven. De commissie heeft in de verschillende door haar bestudeerde vakken een duidelijke opbouw in moeilijkheidsgraad waargenomen. Deze opbouw in complexiteit is zowel zichtbaar in individuele cursussen als in het onderwijsprogramma. Het totale aanbod aan vakken geeft studenten volgens de commissie een rijk en aantrekkelijk aanbod. De commissie concludeerde bijvoorbeeld uit het bestuderen van de inhoud van het vak statistiek dat deze cursus duidelijk is opgebouwd en dat studenten hierin op een toegankelijke wijze kennis maken met

statistische begrippen en bewerkingen. Ook de vakken Taalwetenschap, Cognitiewetenschap en Transmedia Journalism maakten op de commissie een degelijke indruk.

De keuzevrijheid brengt zowel wat betreft de samenhang als de organisatie van het programma aandachtspunten met zich mee. De commissie is van mening dat in de huidige opzet de keuzevrijheid tot een te grote vrijblijvendheid leidt in het pakket dat individuele studenten samenstellen. Het is nu mogelijk om zonder eigen specialisatie af te studeren. Ook is het voor sommige studenten lastig om tot een goede keuze te komen en om zelf de consequenties van bepaalde keuzes te kunnen overzien. Meer sturing in de samenstelling van pakketten en in de volgtijdelijkheid van vakken of inperking van de ruimte om buiten een bepaalde track te kiezen kan bijdragen aan de samenhang van de individuele programma's. Ook kan het volgens de commissie zinvol zijn om studenten eerder in het academisch jaar te laten kiezen. Meer richting en sturing in de keuzeruimte brengt ook met zich mee dat de studentenstromen beter zijn te voorspellen en het onderwijs daarmee beter is te organiseren. De commissie beoogt met deze opmerkingen geenszins een pleidooi te houden tegen het huidige matrixmodel en de keuzeruimte in het programma. Zij wil de opleiding echter stimuleren om naar mogelijkheden te zoeken om de keuzeruimte samenhangender en voorspelbaarder te organiseren.

Bachelorscriptie

De bacheloropleiding wordt afgesloten met een scriptie (18 EC). De opzet hiervan is vastgelegd in een scriptieprocedure. De commissie heeft kennis genomen van deze procedure en is van mening dat hierin helder uiteen is gezet hoe de bachelorscriptie tot stand dient te komen.

Sinds 2009 werkt de opleiding met scriptiekringen. Dit houdt in dat studenten in groepjes begeleid worden bij het uitvoeren van hun onderzoek en het schrijven van de scriptie. De opleiding stelt, afhankelijk van het aantal studenten dat met de scriptie zal starten, twee maal per jaar een lijst met onderwerpen voor, verdeeld over de verschillende specialisaties. Voorlichting over deze procedure en over de inhoud van de onderwerpen vindt plaats in een speciale bijeenkomst en door middel van informatie op Blackboard. Studenten kunnen zich voor de onderwerpen aanmelden en krijgen op basis van hun voorkeuren en de beschikbare plaatsen een onderwerp toegewezen. De docent die het onderwerp heeft aangedragen verzorgt vervolgens de begeleiding in de scriptiekringen. Volgens de studenten die de commissie tijdens het bezoek heeft gesproken zijn er ruim voldoende afstudeeronderwerpen beschikbaar en is de voorlichting hierover duidelijk.

In de scriptiekring komen studenten regelmatig bij elkaar. Zij krijgen tijdens deze bijeenkomsten feedback en ondersteuning bij hun onderzoeksvoorstel, het onderzoeksdesign, de analyse en hun scriptieteksten. Het werken in groepen maakt het mogelijk dat studenten gezamenlijk een experiment kunnen ontwerpen, opzetten en uitvoeren om vervolgens individueel verslag te doen vanuit een eigen invalshoek op het onderzoeksonderwerp. Voor docenten is dertig uur beschikbaar gesteld voor het begeleiden van een scriptie. De commissie is onder de indruk van deze ruime begeleidingsvoorziening. Studenten gaven ook aan tevreden te zijn over de mate waarin zij worden begeleid. Zij vinden het prettig dat ze door de opzet in scriptiekringen de mogelijkheid hebben om een gezamenlijk en dus groter experiment op te zetten.

De commissie is positief over de opzet van het afstuderen in de scriptiekringen. De afstudeeronderwerpen sluiten op deze manier aan bij de onderzoeksonderwerpen van de stafleden. Tegelijkertijd is er voldoende ruimte voor een individuele invulling van het

afstudeeronderzoek. De commissie heeft echter niet kunnen vaststellen in welke mate de afstudeeronderzoeken aan dienen te sluiten op de verdiepende keuzevakken die een student heeft gevolgd. Het lijkt nu mogelijk voor studenten om voor ieder onderwerp in te tekenen, ongeacht het gevolgde specialisatietraject. De commissie adviseert de opleiding om te waarborgen dat er samenhang bestaat tussen het vakkenpakket en het afstudeeronderwerp van individuele studenten.

Tevens is de commissie van mening dat de bachelorscriptie een groot gewicht heeft in de opleiding. Zij merkt op dat de 18 EC die hier voor staan, meer is dan gebruikelijk voor bachelor afstudeerwerken. Zij geeft de opleiding ter overweging mee om het scriptietraject minder EC toe te kennen en in plaats daarvan een extra vak te organiseren op het gebied van onderzoeksvaardigheden. De huidige begeleiding bij het opzetten van het onderzoek is zeer intensief. De commissie stelt dat het scriptietraject minder intensief kan worden georganiseerd, wanneer studenten gedurende het cursorisch onderwijs meer worden getraind in het opzetten van onderzoek. Dit zou dus betekenen dat het huidige traject in twee elementen verdeeld wordt: training in onderzoeksvaardigheden en het in de praktijk brengen hiervan in een eigen bacheloronderzoek. Het karakter van dit onderzoek is minder intensief dan het masteronderzoek: studenten krijgen het onderzoeksthema en de methode aangereikt. Het terugbrengen van de EC's van de bachelorscriptie levert een betere verhouding op met de zwaarte en het karakter van de masterscriptie.

Beroepsoriëntatie en buitenlandverblijf

In de kritische reflectie staat beschreven dat de bacheloropleiding CIW sterk gericht is op maatschappelijke toepassing en oriëntatie van het onderwijs. Dit is in lijn met het universitaire beleid van TiU. Deze verbinding met de maatschappelijke actualiteit komt met name tot uitdrukking in het gebruik van cases binnen het cursorisch onderwijs. De meeste vakken werken met dergelijke cases waarbij studenten de geleerde theorieën dienen te relateren aan een relevant maatschappelijk vraagstuk. De commissie heeft tijdens het bezoek deze cases in het studiemateriaal aangetroffen, bijvoorbeeld in het vak Gespreksanalyse, en is positief over de wijze waarop de opleiding hiermee de verbinding legt met de maatschappelijke praktijk.

De opleiding heeft de mogelijkheid voor afstudeerstages binnen het curriculum afgeschaft. De reden hiervoor is dat de opleiding merkte dat het in de praktijk te moeilijk was om het academisch gehalte van dergelijke stages te bewaken. Studenten gaven tijdens het gesprek aan dat het nog wel mogelijk is om een meeloopstage te doen tijdens de opleiding, bovenop het gewone curriculum. Ook is er door studenten en stafleden een studentenuitzendbureau opgezet van waaruit studenten aan communicatieopdrachten vanuit het bedrijfsleven werken. Ook maakt de opleiding voor sommige vakken gebruik van gastcolleges van praktijkexperts.

De opleiding wil studenten stimuleren om een periode in het buitenland te studeren. Het is daarom mogelijk gemaakt om in het eerste semester van het derde jaar tijdens de minor een half jaar naar het buitenland te gaan. In deze periode staan geen verplichte onderdelen geprogrammeerd. De opleiding beschikt over een aantal overeenkomsten met verwante opleidingen elders in Europa waar studenten kunnen studeren. In de kritische reflectie is vermeld dat circa vijftien procent van de studenten kiest voor een minor in het buitenland. Studenten gaven aan dat hierover voldoende voorlichting wordt gegeven en dat zij tevreden zijn over de mogelijkheden om in het buitenland te studeren. Zij hebben de indruk dat veel studenten gebruik maken van deze mogelijkheden. De commissie waardeert de inzet van de opleiding op internationalisering door middel van uitwisseling van studenten.

Masteropleiding

De masteropleiding CIW beslaat 60 EC. Naast de masterscriptie (18 EC) kiezen studenten zes vakken uit een aanbod van keuzevakken. Het merendeel van de vakken is Engelstalig, wat de opleiding toegankelijk maakt voor buitenlandse studenten. De opleiding kent geen verplichte vakken. Studenten hebben daarmee de vrijheid om zich disciplinair te specialiseren of interdisciplinair te verbreden. Ook dient iedere student naast de inhoudelijke vakken minimaal twee (uit een aanbod van acht) vakken onderzoeksvaardigheden te volgen. De keuzevakken worden aangeboden in vijf specialiserende tracks:

- Bedrijfscommunicatie en Digitale Media (BDM)
- Human Aspects of Information Technology (HAIT)
- Interculturele Communicatie (IC)
- Communicatie Design (CD)
- Data Journalism (DJ)

Het onderwijs in Tilburg kenmerkt zich door de combinatie van taalkundige, psychologische en computationele perspectieven op communicatie. De tracks hebben ieder een eigen nadruk op één van deze perspectieven en daarnaast worden in veel van de aangeboden vakken de verschillende perspectieven gecombineerd. Studenten komen dus altijd met deze drie perspectieven op communicatie in aanraking.

Studenten kiezen ieder onderwijsblok uit een aanbod van de trackspecifieke vakken en onderzoeksvaardigheidsvakken. In de digitale studiegids is per vak weergegeven onder welke track(s) dit vak valt. Evenals in de bacheloropleiding zijn studenten vrij om in de samenstelling van de keuzeruimte te specialiseren in een track of om een pakket uit verschillende tracks samen te stellen. Studenten kunnen op basis van de informatie in de studiegids een pakket samenstellen dat past bij hun eigen interesse. Zij gaven aan dat zij de beschrijvingen van vakken voldoende informatief vinden om een afgewogen keuze te kunnen maken.

De commissie concludeert uit de bestudeerde cursussen dat deze goed zijn opgezet. Het vak Journalistic Data Mining heeft bijvoorbeeld een heldere, relevante inhoud en koppelt deze aan adequate opdrachten. Het practicum Data Processing: Use is van hoog niveau en vraagt om actieve, zelfstandige participatie van studenten. Ook de kwaliteit en het niveau van het vak Natural Language Processing beoordeelde de commissie positief.

De aangeboden vakken sluiten nauw aan bij het onderzoek van stafleden. Ook de inrichting van de vakken is onderzoeksgericht. De opzet van de vakken is zodanig dat studenten in ieder vak een deel van de onderzoekscyclus doorlopen. De commissie is positief over deze verwevenheid van het onderwijs met lopend onderzoek. Tegelijkertijd is er binnen de opleiding een verbinding met de praktijk door middel van de praktijkcasussen waarmee in de cursussen wordt gewerkt. Ook komen studenten in gastcolleges en bijeenkomsten in contact met alumni van de opleiding. De tracks zijn volgens de commissie voor het praktijkveld direct herkenbaar. De track Data Journalism is volgens de commissie zeer relevant voor de journalistieke praktijk en voorziet in een behoefte vanuit het beroepenveld. De opleiding zou nog aantrekkelijker zijn voor studenten wanneer deze track in een journalistieke opleiding zou zijn ingebed.

De commissie is van oordeel dat er in de masteropleiding een ruim aanbod van vakken is dat logisch en inzichtelijk is gestructureerd in de verschillende tracks. De commissie merkt op dat de samenhang van het programma minder duidelijk is wanneer studenten een pakket vakken

samenstellen vanuit verschillende tracks. De samenstelling van de tracks is volgens de commissie goed doordacht en coherent. Het profiel van een alumnus die niet een bepaalde track heeft gevolgd is volgens de commissie onduidelijk. Ook is in een dergelijk geval de voorbereiding op het afstudeeronderzoek niet ideaal, omdat de student mogelijk minder specialistische kennis heeft op het onderwerp van afstuderen.

Scriptietraject

Studenten sluiten hun masteropleiding af met een scriptie. Studenten kunnen elk semester intekenen op door stafleden beschikbaar gestelde onderwerpen. Er zijn steeds vijftig tot negentig onderwerpen, waardoor er voor alle studenten voldoende keuze is voor een onderwerp dat past bij hun interesses en de gevolgde vakken. Bij ieder onderwerp is een beschrijving beschikbaar van de richting waarin het onderwerp past en de benodigde onderzoeksvaardigheden. De door studenten gekozen vakken in onderzoeksvaardigheden hebben dus invloed op de mogelijke scriptieonderwerpen.

Studenten dienen hun voorkeuren te motiveren. Op basis hiervan en van de beschikbaarheid van begeleiders krijgen zij één van hun voorkeursonderwerpen toegewezen. De docent die het onderwerp heeft aangedragen fungeert als begeleider. Hiervoor is veertig uur beschikbaar. Afhankelijk van de hoeveelheid studenten en de overlap in onderzoeksopzet, vindt de begeleiding individueel of in kleine groepen plaats. De commissie vindt deze begeleiding zeer intensief. Zij is in beginsel positief, hoewel de commissie hier ook een risico signaleert. Wanneer studenten dermate intensief worden begeleid, kan het gebeuren dat de begeleider te veel ingezogen raakt in het proces en daardoor niet tijdig ingrijpt wanneer studenten een onvoldoende scriptie dreigen in te leveren. Meer distantie kan helpen om objectief te beoordelen of scripties kans van slagen hebben. De commissie adviseert om hier procedurele maatregelen in te bouwen die voorkomen dat studenten te lang doorwerken en begeleid worden aan een problematische scriptie. De commissie pleit daarom voor een regulering van de hoeveelheid en de functie van begeleidingsmomenten.

Wetenschappelijke vorming

De Tilburgse opleidingen profileren zich in de kritische reflectie met een sterke samenhang tussen onderzoek en onderwijs. Meer algemeen zijn de programma's erop gericht studenten een academische grondhouding en analytische vaardigheden bij te brengen.

De commissie stelt vast dat studenten in beide opleidingen veel in aanraking komen met onderzoek van docenten. In de cursussen en in de afstudeerkringen komen deze onderzoeken expliciet aan de orde. Veel van de keuzevakken sluiten direct aan bij de onderzoeksexpertise van de betreffende docent. Ook moeten bachelorstudenten tijdens hun opleiding verplicht vijftien uur als proefpersoon fungeren in onderzoek binnen het departement.

In de bacheloropleiding leren studenten zelf onderzoek te doen door middel van de vakken Methodologie, Statistiek, Practicum Interview & Enquête en het onderzoekspracticum. In hun scriptie passen zij de opgedane vaardigheden toe in hun eigen onderzoek. De commissie heeft in de gesprekken met studenten en docenten gemerkt dat het begrip van methodologie en statistiek zeer belangrijk wordt bevonden. Het onderwijs en de scriptiebegeleiding is erop gericht studenten daadwerkelijk inzicht te laten verkrijgen in de werking van de gehanteerde methoden. Ook de algemene academische vaardigheden komen volgens de commissie ruim voldoende aan bod in de bacheloropleiding, in de academische schrijfvaardigheidsvakken en de vakken filosofie.

Zoals eerder beschreven doorlopen studenten in de masteropleiding in het cursorisch onderwijs steeds een deel van de onderzoekscyclus, waarna ze deze in hun scriptie in zijn geheel doorlopen.

Er zijn voor studenten diverse mogelijkheden om hun onderzoeksvaardigheden ook buiten de opleiding te versterken. Zo biedt de opleiding een Bachelor Research Traineeship, student-assistentplekken, de zogenaamde Leonardo Masterclass en KNAW *research assistantships*. De commissie concludeert dat studenten zowel binnen als buiten hun opleiding veel in aanraking komen met wetenschappelijk onderzoek.

Studeerbaarheid en begeleiding

De vorige visitatiecommissie constateerde dat bachelorstudenten de opleiding als te weinig intensief beschouwden en te weinig tijd aan hun studie besteedden. De kritische reflectie vermeldt dat de afgelopen jaren een aantal acties is ondernomen om de studie te verzwaren. Een aantal vakken is met gelijk blijvende inhoud verlaagd in het aantal EC's; het curriculum is daardoor met drie vakken toegenomen. Sommige vakken zijn uitgebreid met extra opdrachten en de eerder genoemde digitale werk- en begeleidingsvormen.

De commissie heeft met studenten van beide opleidingen gesproken over de studeerbaarheid van de programma's. Ook heeft zij de rendementscijfers bestudeerd die zijn opgenomen in de kritische reflectie. Deze cijfers zijn opgenomen in Bijlage 5 van dit rapport. Uit deze cijfers en gesprekken blijkt dat de door bachelorstudenten ervaren studielast nog steeds iets onder de nominale studielast ligt. In het gesprek met de bachelorstudenten blijkt dat er tussen de 25 en 35 uur per week aan de studie wordt besteed. De masterstudenten waarmee de commissie gesproken heeft, zeggen rond de veertig uur per week aan hun studie te besteden. Er is dus nog ruimte voor intensivering van het bacheloronderwijs. De commissie waardeert de eerder getroffen maatregelen op dit vlak en constateert dat de opleiding de aanbevelingen uit de vorige visitatie goed ter harte heeft genomen. Zij moedigt de opleiding aan de ingezette verbeteringen nog verder te versterken, waarbij het accent zou moeten liggen op student-activerende opdrachten, zonder dat de docentbelasting verder toeneemt.

Tilburg University hanteert een streefrendement van zeventig procent in een nominale studieduur plus één jaar. Hiernaast wordt als streefdoel gesteld dat de post-BSA uitval niet meer dan vijf procent bedraagt. In het cohort van 2008 is deze doelstelling voor het eerst gehaald door de bacheloropleiding CIW. De verwachting is dat deze trend wordt doorgezet door onderwijsintensivering en aanscherping van het bachelortraject. Ook wordt het BSA verhoogd naar 48 EC, waardoor de selectiviteit van het eerste jaar kan worden verhoogd. Of dat verbetering van de rendementen oplevert is nu nog niet vast te stellen. Wel concludeert de commissie uit de behaalde rendementen en de gesprekken met studenten dat beide programma's goed studeerbaar zijn.

Eerstejaarsstudenten krijgen in groepen begeleiding van een ouderejaarstutor via een vast programma. Deelname hieraan is niet verplicht. Sommige studenten merkten tijdens het bezoek op dat zij een minder vrijblijvende opzet van het tutoraat verkiezen. Actievere deelname van studenten kan de opbrengst van het tutoraat verbeteren. Zij ervaren namelijk een duidelijke meerwaarde van deze begeleiding. Ook is er voor bachelorstudenten een docentmentoraat, waarbij een docent fungeert als wetenschappelijk aanspreekpunt, en als stimulatie voor de ambitie en motivatie van studenten. Studenten met studieproblemen kunnen terecht bij de studieadviseur. De commissie concludeert dat er goede begeleiding is voor studenten.

Studenten met een bachelordiploma CIW zijn toelaatbaar voor de masteropleiding. Daarbij is er geen sprake van aanvullende ingangseisen voor deelname aan de verschillende tracks. Voor de premaster is er sprake van een toelatingsprocedure, het zogenaamde premaster-assessment. Het doel hiervan is de student kritisch te laten reflecteren op de *match* tussen eigen kennis en kunde enerzijds en de verwachtingen van de opleiding anderzijds. Voor Engelstalige studenten kan besloten worden tot het volgen van een individueel samengesteld traject.

Staf

De commissie heeft geconcludeerd dat de staf van de opleidingen van hoge kwaliteit is. Het onderwijs wordt voor het grootste deel verzorgd door gepromoveerde stafleden die actief zijn als onderzoeker in een van de vakgebieden. Voor de verschillende vakgebieden is hoogwaardige expertise aanwezig. De commissie constateert dat er aandacht is voor de ontwikkeling van docenten. Elke nieuwe docent krijgt een ervaren docent als *buddy* toegewezen. Er zijn maandelijks informele bijeenkomsten waar nieuwe en ervaren stafleden ervaringen kunnen uitwisselen.

Momenteel ligt het percentage docenten met een BKO op tien procent. Het streefcijfer voor het aantal docenten met een BKO is dertig procent in 2015. De commissie adviseert hier meer aandacht aan te besteden en aan te sluiten bij landelijk vigerend beleid. Zij vindt het BKO streefcijfer erg minimaal.

Uit de gesprekken met studenten, docenten en alumni concludeert de commissie dat het onderwijs verzorgd wordt door gemotiveerde en toegankelijke stafleden. Studenten ervaren de opleidingen als een prettige studieomgeving waarin zij makkelijk contact kunnen leggen met docenten.

Het aantal studenten per docent (de staf-studentratio) in de bachelor- en masteropleiding was hoog (zie Bijlage 5). Er zijn maatregelen genomen om deze ratio's omlaag te brengen; er is vanaf het studiejaar 2012-2013 extra formatie beschikbaar gekomen voor de opleidingen.

Opleidings specifieke kwaliteitszorg

In de opleidingscommissie hebben studenten en docenten van alle tracks zitting. De opleidingscommissie is georganiseerd op facultair niveau en functioneert voor drie opleidingen. Er zijn jaarlijks vaste onderwerpen die besproken worden zoals het onderwijs- en examenreglement (OER), roosterwijzigingen en cursusevaluaties. Cursussen worden in principe driejaarlijks geëvalueerd. Als er grote veranderingen aan een vak zijn gedaan of als er een nieuwe docent is, worden de evaluaties ook tussentijds ingezet. Tijdens de vergaderingen van de opleidingscommissie is er ook ruimte voor inbreng van variabele onderwerpen. Tijdens het bezoek zijn een aantal voorbeelden genoemd van onderwerpen waar de opleidingscommissie zich mee bezig heeft gehouden, zoals loopbaanontwikkeling en de voertaal bij colleges. De opleidingscommissie verzamelt onder andere via een eigen Facebookpagina input voor de vergaderingen.

De commissie is van mening dat de organisatie van de opleidingscommissie op facultair niveau niet optimaal is. Zeker gezien de complexiteit van het curriculum van de opleidingen CIW is het aan te bevelen om deze opleidingen een eigen opleidingscommissie en eigen OER te laten hebben. Dat maakt het mogelijk om met meer diepgang en meer proactief de kwaliteit van het curriculum te bewaken.

In de kritische reflectie is een overzicht opgenomen van verbeteringen die zijn doorgevoerd in de opleidingen, onder andere naar aanleiding van de vorige visitatie. Voorbeelden hiervan

zijn de onderwijsintensivering in de bacheloropleiding, de uitbreiding van de formatie en de strakkere inrichting van de scriptietrajecten. Uit de gesprekken met en de verslagen van het bestuur van de opleidingen, de stafvergaderingen en de opleidingscommissie heeft de commissie opgemaakt dat in de diverse gremia voldoende aandacht is voor het verbeteren van de kwaliteit van de opleidingen. Daarbij blijft gelden dat een opleidingscommissie nog effectiever kan werken wanneer zij CIW-specifiek georganiseerd is.

Overwegingen

De commissie heeft de bacheloropleiding CIW bestudeerd en vastgesteld dat het curriculum een logische en complete invulling vormt van de eindtermen van de opleiding. Het curriculum heeft een heldere inrichting in een matrixstructuur met inhoudelijke leerlijnen en vaardighedenleerlijnen. Voor de onderwijsonderdelen zijn duidelijke leerdoelen geformuleerd. Mede door het gebruik van ICT-faciliteiten heeft de opleiding een goede verbetering gerealiseerd in de intensivering van het onderwijs.

Studenten hebben een grote mate van keuzevrijheid bij de invulling van hun programma. De inhoudelijke leerlijnen bestaan naast verplichte inleidende vakken uit een rijk aanbod van keuzevakken. Studenten kunnen zich hiermee in één van de inhoudelijke leerlijnen verder specialiseren of hun opleiding inrichten met een breed pakket van vakken. De commissie heeft waardering voor de wijze waarop de opleiding met deze matrixstructuur een aantrekkelijk programma realiseert. Zij beveelt aan om meer sturing aan te brengen in de door studenten gekozen vakkenpakketten om de samenhang hiervan meer te bewaken en studenten meer te ondersteunen bij het samenstellen van hun pakket. Deze sturing kan tevens een bijdrage leveren aan de organiseerbaarheid van het programma.

De doelstellingen van de masteropleiding om studenten specialistische kennis te laten opdoen en om hen te leren zelfstandig onderzoek te doen is volgens de commissie duidelijk terug te zien in het curriculum. Studenten kiezen vakken uit één of meerdere specialistische tracks en volgen tevens vakken in onderzoeksvaardigheden. De commissie constateert dat de eindkwalificaties goed gedekt worden door de verschillende vakken en de masterscriptie. Zij adviseert wel om de samenhang van de door studenten gekozen pakketten te bewaken in het licht van de herkenbaarheid van hun profiel op de arbeidsmarkt.

De commissie heeft waardering voor de integratie van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs in de beide opleidingen. Studenten komen in het cursorisch onderwijs en in hun afstudeeronderzoeken veelvuldig in aanraking met onderzoek binnen het departement. In veel van de vakken worden de gepresenteerde theorieën gerelateerd aan praktijkcases en aan lopend onderzoek. In het cursorisch onderwijs en in de afstudeeronderzoeken wordt sterk ingezet op begrip en inzicht van onderzoeksmethoden en statistische analyses.

De commissie heeft vastgesteld dat het scriptietraject van beide opleidingen helder is uitgewerkt. De afstudeeronderzoeken van studenten sluiten goed aan bij onderzoeksthema's van stafleden. Er is voor studenten intensieve begeleiding beschikbaar bij hun afstuderen. De commissie adviseert om met name in de masteropleiding aanvullende maatregelen te nemen om deze intensieve begeleiding sterker af te bakenen. De opleiding dient te voorkomen dat studenten en docenten te lang doorwerken aan een problematische scriptie.

Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. De commissie heeft met instemming vastgesteld dat de staf substantieel versterkt is. Zij pleit voor een ambitieuzer beleid met betrekking tot de BKO. Studenten zijn tevreden over het onderwijs dat wordt verzorgd en over de toegankelijkheid van de docenten. Opleidingsspecifieke

kwaliteitszorg en studiebegeleiding voldoen. De opleidingscommissie is momenteel op facultair niveau georganiseerd. De commissie beveelt aan deze CIW-specifiek te laten functioneren.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als ‘voldoende’.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als ‘voldoende’.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Toetsing

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek het toetsbeleid, de procedures rondom toetsing en de toegepaste toetsvormen bestudeerd. Zij heeft hiertoe verschillende toetsmaterialen uit alle opleidingen ingezien, waaronder gemaakte toetsen, antwoordsleutels, beoordelingsformulieren en proeftentamens.

Bacheloropleiding

De commissie constateert dat er een goede verantwoording van cursusdoelen, leerdoelen en toetsvormen is. De commissie is tevreden over de kwaliteit van de vragen en antwoordsleutels die zijn ingezien tijdens het bezoek. Tentamens zijn een goede afspiegeling van de betreffende stof. Ook de opdrachten zijn van voldoende kwaliteit en worden tussentijds van goede feedback voorzien door beoordelaars. De toetsen sluiten aan bij de leerdoelen en worden volgens de commissie adequaat beoordeeld. Naar het oordeel van de commissie heeft bijvoorbeeld het tentamen van het vak Statistiek een gebruikelijke moeilijkheidsgraad en bevat het tentamen goede opgaven om kennis en inzicht te toetsen.

Toetsing van kennis en inzicht vindt over het algemeen plaats met een schriftelijke tentamen met open vragen. De toepassing van kennis, inzicht en oordeelsvorming wordt getoetst via verslagen en papers. Zoals beschreven onder Standaard 2 maken studenten veel tussentijdse opdrachten waarop zij feedback ontvangen. Hiermee krijgen zij tijdens het vak al een indruk van hun leervorderingen. Het maken van deze opdrachten heeft bij sommige vakken invloed op het recht om een toets te mogen maken. De commissie ondersteunt het gebruik van tussentijdse toetsing. Zij merkt echter op dat bij het vak Filosofie de tussentoeets exact dezelfde toets is als de herkansing. Dit is zeer ongewenst en dient in de toekomst te worden voorkomen.

In de meeste vakken wordt gebruik gemaakt van een combinatie van toetsvormen, dus een tentamen in combinatie met opdrachten of meerdere opdrachten. De commissie heeft in de opdrachten binnen vakken een duidelijke progressie waargenomen. In het kader van het onderzoekspracticum maken studenten bijvoorbeeld vijf tussentijdse opdrachten die opbouwen in moeilijkheidsgraad. Ook bij het vak Advertising & Persuasion moeten studenten gedurende de cursus opdrachten maken. Zij dienen elkaars opdrachten van feedback te voorzien. Het inleveren van deze opdrachten is een voorwaarde om aan het tentamen te mogen deelnemen.

Het aantal groepsopdrachten is verminderd naar aanleiding van aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie, hoewel groepsopdrachten nog wel regelmatig een deel van de toetsing vormen. In het vak Transmedia Journalism maken studenten een groepsopdracht en schrijven zij tevens een individuele paper. De commissie prijst deze ontwikkeling, en adviseert dit beleid door te zetten in de bachelorscripties. De bachelorscripties worden nu regelmatig uitgevoerd in duo's waarbij voor de commissie in niet alle gevallen duidelijk was wie welke

individuele bijdrage had geleverd. De bachelorscriptie moet een individueel eindproduct van een student zijn. De examencommissie heeft hier inmiddels richtlijnen voor geformuleerd, de commissie heeft er vertrouwen in dat deze werkwijze adequaat is gewijzigd.

Voor de beoordeling van de bachelorscripties maakt de opleiding gebruik van een standaard beoordelingsformulier. De commissie heeft dit formulier bestudeerd en is van oordeel dat dit een goed beoordelingsinstrument is. De criteria en de minimale eisen zijn helder uitgewerkt in het formulier. De scripties worden beoordeeld door de eerste begeleider en een tweede lezer. De commissie heeft geconstateerd dat de tweede lezer soms ook een begeleidende rol speelt bij het afstudeeronderzoek. De commissie adviseert om de rol van de tweede lezer te beperken tot het beoordelen van de onderzoeksopzet en het eindproduct. Dit komt de objectiviteit van de scriptiebeoordeling ten goede.

Masteropleiding

De toetsing in de masteropleiding is in veel opzichten op dezelfde wijze vormgegeven als in de bacheloropleiding. Er wordt veel gebruik gemaakt van gemengde toetsvormen. De commissie is enthousiast over het gebruik van verschillende toetsvormen. Alle vakken hebben een andere combinatie van toetsvormen.

Het door de commissie bestudeerde vak Language Policy werd getoetst door wekelijkse nota's en twee langere papers. Deze toetsen zijn duidelijk gericht op het reflectief vermogen van studenten. Bij het vak Dataprocessing heeft de commissie waargenomen dat er voor de moeilijke stof een inventieve toets wordt gebruikt waarin een goede keuze van opgaven is gemaakt. Bij het vak Journalistic data mining bestaat de toetsing uit een groepsopdracht en een individueel onderzoekspaper. Studenten krijgen hierbij uitgebreide toelichting op de beoordelingscriteria bij alle fases van het onderzoeksproces.

De commissie constateert dat de in de opleiding gehanteerde toetsing intensief is en waarborgt dat studenten het academisch masterniveau bereiken. Uit het bestuderen van een aantal gemaakte toetsen concludeert zij dat het niveau van gemaakt werk goed is en dat de toetsen adequaat beoordeeld worden.

Studenten schrijven meestal een individuele masterscriptie. In sommige gevallen is in duo's gewerkt. De examencommissie heeft hier inmiddels richtlijnen voor geformuleerd om te waarborgen dat studenten een individueel aanwijsbaar eindproduct maken. De commissie heeft er vertrouwen in dat deze werkwijze adequaat is gewijzigd.

Er is bij de afstudeerscripties meestal sprake van één begeleider, tenzij het onderwerp zich op het snijvlak van twee expertisegebieden bevindt of een promovendus één van de begeleiders is. In dat geval wordt er een tweede primaire begeleider aangesteld. De procedure en beoordelingscriteria zijn volgens de commissie helder omschreven. Het beoordelingsformulier en de gehanteerde criteria zijn volgens de commissie adequaat. De commissie pleit in de begeleiding en beoordeling evenals bij de bacheloropleiding voor een tweede beoordelaar die meer op afstand functioneert om daarmee de objectiviteit van de beoordeling te waarborgen.

Toetsbeleid en examencommissie

De facultaire examencommissie is verantwoordelijk voor de bewaking van de kwaliteit van de toetsing en het gerealiseerde eindniveau. Het systeem van toetsing van de opleidingen staat beschreven in de Onderwijs- en Examenregeling. Hierin zijn onder meer het

herkansingsbeleid, nakijktermijnen en de informatievoorziening met betrekking tot toetsen beschreven.

Om gehoor te geven aan de verzwaarde verantwoordelijkheid van de examencommissie is in 2011 een facultair toetsproject van start gegaan. In het kader van dit project is ondermeer gewerkt aan het formuleren van heldere eindtermen en cursusdoelen, het maken van toetsplannen en het bevorderen van toetskwaliteit. Docenten hebben verschillende workshops gehad waarin zij geschoold zijn op het gebied van de formulering van cursusdoelen en van toetsing.

Voor beide CIW-opleidingen is de toetsing uitgewerkt in een toetsplan. Hierin zijn de cursusdoelen gekoppeld aan de gehanteerde toetsvormen. Voor vakken worden momenteel toetsmatrijzen opgesteld waarin op itemniveau de toetsing van de cursusdoelen zijn vastgelegd. De commissie heeft tijdens het bezoek zowel de toetsplannen als een aantal toetsmatrijzen ingezien. Deze getuigen volgens hen van een hoog academisch en educatief niveau. Uit de documentatie blijkt een zeer serieuze en breed gedragen aanpak voor het waarborgen van de toetskwaliteit.

In de kritische reflectie staan plannen beschreven om een commissie op te richten die de kwaliteit van scripties controleert door middel van steekproeven. De commissie onderschrijft dit initiatief. Zij meent echter wel dat de examencommissie hier eindverantwoordelijk voor moet zijn om zo haar verantwoordelijkheid voor de bewaking van het eindniveau meer invulling te geven.

De commissie concludeert dat er binnen de opleidingen de nodige stappen zijn ondernomen ter versterking van het toetsbeleid. Zowel door middel van protocollering, explicitering en docenttraining is een goede invulling gegeven aan de bewaking van de kwaliteit van de toetsing.

Gerealiseerd eindniveau

Bacheloropleiding

Om het gerealiseerd eindniveau van de bachelorstudenten te beoordelen heeft de commissie vijftien bachelorscripties bestudeerd uit de studie jaren 2010-2011 en 2011-2012. De beoordelingen van het merendeel van de scripties kwamen overeen met de beoordelingen van de commissie. De kwaliteit van de meeste eindwerken varieerde van voldoende tot goed. Sommige scripties voldoen volgens de commissie zelfs aan het niveau dat van academische masters verwacht mag worden. In de meeste scripties laten studenten zien dat zij een probleemstelling kunnen formuleren en hiervoor een passende onderzoeksmethode kunnen selecteren en uitvoeren. Uit een bijlage bij de kritische reflectie blijkt dat het regelmatig voorkomt dat eindwerken van studenten uitmonden in een wetenschappelijke publicatie. Dit is volgens de commissie een duidelijk resultaat van de wetenschappelijke oriëntatie van de opleiding.

De commissie heeft vastgesteld dat twee scripties niet voldoen aan de door de opleiding gestelde eisen. Deze scripties zijn door de opleiding beoordeeld met een 6, maar waren naar het oordeel van de commissie van onvoldoende niveau. In een scriptie is sprake van een zeer zwakke onderzoeks aanpak en een beperkt literatuurgebruik. De conclusies zijn speculatief van aard en het taalgebruik zwak. De tweede scriptie heeft weliswaar een zeer goede literatuurverwerking maar is in de verslaglegging van de uitgevoerde statistische analyses onvoldoende. De commissie heeft met de begeleiders van deze scripties gesproken. Zij gaven

aan dat beide scripties inderdaad twijfelgevallen betreffen. In de beoordeling hebben de studenten het voordeel van de twijfel gekregen op basis van de door hen getoonde progressie in het afstudeerproces. In een extra lezing van tien scripties heeft de commissies nog één scriptie aangetroffen die volgens de commissieleden niet voldoende is.

Zo'n zeventig procent van de alumni van de bacheloropleiding stroomt na het behalen van hun diploma door naar de eigen masteropleiding. Een deel vervolgt de opleiding aan een andere universiteit. Enkele studenten gaan na de opleiding aan het werk als junior communicatiemedewerker.

Masteropleiding

De commissie heeft voorafgaande aan het visitatiebezoek vijftien scripties beoordeeld uit de studiejaren 2010-2011 en 2011-2012. Van dertien scripties kwamen de oordelen van de commissie overeen met de oordelen van de begeleiders. Studenten demonstreren in deze scripties dat zij goed in staat zijn om een onderzoek op te zetten en uit te voeren. Deze onderzoeken bevatten veelal een degelijke literatuurstudie waarin zowel een overzicht van actuele wetenschappelijke literatuur is opgenomen, als een reflectie daarop door de student. Onderzoeksmethoden worden goed toegepast en helder gepresenteerd.

Eén scriptie, door de opleiding beoordeeld met een 7, was naar het oordeel van de commissie onvoldoende. Deze scriptie start met een probleemstelling waarin de verschillende onderzoeksvragen door elkaar lopen. De verantwoording van de gehanteerde onderzoeksmethode is zwak, de verslaglegging van de resultaten is onvoldoende en de conclusies zijn volgens de commissie te oppervlakkig. Een scriptie die een 6 als cijfer had gekregen was naar het oordeel van de commissie ook niet voldoende. In deze scriptie heeft de auteur nauwelijks academische bronnen gebruikt, het theoretisch kader is tevens weinig samenhangend uiteengezet. De onderzoeksaanpak is volgens de commissie niet van wetenschappelijk niveau en de rapportage is moeilijk te volgen.

In het gesprek met scriptiebegeleiders bleek dat beide studenten een moeizaam scriptietraject hadden doorlopen. Begeleiders hebben de indruk gekregen dat studenten uiteindelijk op een net voldoende niveau van wetenschappelijk inzicht functioneerden, maar delen de observatie dat de verslaglegging te wensen over laat.

Omdat de commissie op basis van de eerste lezing van scripties niet overtuigd was dat alle studenten de beoogde eindkwalificaties van de opleiding halen, heeft zij tijdens het bezoek nog tien scripties gelezen. Deze scripties waren naar het oordeel van de commissie op één scriptie na van voldoende niveau. De commissie concludeert dat het eindniveau van de meeste studenten voldoende is, maar dat enkele studenten niet aan de gestelde eindtermen van het academisch masterniveau voldoen. Tegelijkertijd zijn er net als bij de bacheloropleiding regelmatig masterstudenten die op basis van hun afstudeeronderzoek medeauteur zijn van een wetenschappelijke publicatie. Hieruit blijkt volgens de een aantoonbaar wetenschappelijk eindniveau van de opleiding.

De commissie heeft geen gegevens over het functioneren van alumni kunnen inzien. In de kritische reflectie is vermeld dat de opleiding daar in het huidige collegejaar beleid voor ontwikkelt. Wel heeft de commissie gesproken met een aantal alumni van de opleiding. Zij blijken allen werkzaam te zijn binnen een voor de opleiding relevante functie en op een niveau dat past bij hun vooropleiding.

Overwegingen

De commissie concludeert dat beide opleidingen een adequate variatie in toetsvormen hanteren. De kwaliteit van de door de commissie bestudeerde toetsen en gemaakte werken beoordeelt zij als goed. Door het gebruik van toetsplannen, scriptieprocedures en richtlijnen en het trainen van docenten is een sterke impuls gegeven aan de kwaliteitsborging van toetsen. De recent opgestelde richtlijnen voor duo-scripties zijn volgens de commissie noodzakelijk om het individuele eindniveau van studenten vast te kunnen stellen.

In de bestudeerde eindwerken heeft de commissie bij beide opleidingen enkele gevallen aangetroffen die van onvoldoende niveau zijn. Op basis van gesprekken met scriptiebegeleiders concludeert de commissie dat de huidige intensieve vorm van scriptiebegeleiding het risico met zich meebrengt dat de beoordeling van de scriptie te veel verweven is met het scriptieproces. Een meer onafhankelijk oordeel is daarin nodig. De commissie heeft daarom aanbevolen om de tweede beoordelaar een onafhankelijker rol te laten spelen bij scripties en om de scriptiebegeleiding meer te reguleren. Ook onderschrijft zij de voorgenomen maatregel om op initiatief van de examencommissie steekproeven te nemen van scripties.

De commissie heeft uit de lezing van scripties en uit het gesprek met alumni op de arbeidsmarkt geconcludeerd dat verreweg de meeste studenten bij hun afstuderen voldoen aan het beoogde eindniveau. Zij heeft echter ook vastgesteld dat bij beide opleidingen soms scripties passeren van een onvoldoende wetenschappelijk niveau. Op basis van de gerealiseerde verbeteringen in het toetsbeleid, de voorgenomen steekproefsgewijze controle van scripties en van de kwaliteit van andere toetsen dan scripties concludeert de commissie toch dat de waarborging van het eindniveau binnen de opleidingen in de huidige situatie voldoende is ondervangen. Ook uit de wetenschappelijke publicaties waaraan studenten meeschrijven blijkt dit gerealiseerde eindniveau. De commissie benadrukt het belang om dit niveau nog zorgvuldiger te bewaken.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als 'voldoende'.

Algemeen eindoordeel

Conclusie

De commissie beoordeelt de *bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als 'voldoende'.

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als 'voldoende'.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie

Prof. dr. Jan Baetens is gewoon hoogleraar in de culturele studies aan de Faculteit Letteren van de KU Leuven. Hij is werkzaam binnen het dubbele veld van de culturele studies en de literatuurwetenschap en voormalig programmadirecteur van de MA-opleiding Culturele Studies. Hij is medecoördinator van een Leuvens GOA ('geconcerteerde onderzoeksactie')-onderzoeksprogramma rond literaire verandering (2011-2016) en algemeen coördinator van een IUAP ('interuniversitaire attractiepool') rond genrestudie en mediumverandering, met als partners: VUB, UCL, ULg (voor België) en OSU (Columbus, OH) en UQAM (Montréal) (voor Noord-Amerika). Hij participeert regelmatig aan onderzoeksevaluaties in Frankrijk (AERES) en is expert voor diverse nationale instellingen voor wetenschappelijk onderzoek. Hij is ook zelf actief in het veld, zowel in een functie als uitgever als in hoedanigheid van dichter (hij is de auteur van een twaalftal bundels, allemaal in het Frans, en sommigen daarvan in samenwerking met beeldend kunstenaar Olivier Deprez).

Emiel R. Hoffer BA is masterstudent Communicatie- en Informatiewetenschappen aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Naast zijn bachelor- en masterprogramma (International Business Communication) was hij drie jaar lang – van 2008 tot 2011 – lid van de Opleidingscommissie. Twee onderbrekingen in deze periode vormden zijn stage bij een animatiestudio in Auckland, New Zealand en een buitenlandsemester aan de University of California (Berkeley). In zijn hoedanigheid als lid van de Opleidingcommissie heeft Hoffer verder plaatsgenomen in drie benoemingsadviescommissies. Hij adviseerde inzake de benoeming van twee universitair docenten – Business English en Organisationele Communicatie. In de laatste benoemingsadviescommissie adviseerde hij bij de aanstelling van een nieuwe hoogleraar Taal, Communicatie en Culturele Cognitie aan zijn faculteit.

Prof. dr. Marie-Thérèse Claes is professor intercultureel management bij de Louvain School of Management in België. Ze was twee jaar decaan van de Business Faculteit van Asian University in Thailand. Ze is gastprofessor in universiteiten in Europa, Azië en de Verenigde Staten van Amerika. Haar onderzoeks- en onderwijsgebied omvat interculturele communicatie, intercultureel management, international Human Resource Management en Diversity Management. Ze is ook trainer en consultant voor bedrijven. Ze is Fulbright en Japan Foundation alumna, en was voorzitter van Sietar Europa (Society for Intercultural Education, Training and Research) en van EWMD (European Women in Management Development international network).

Prof. dr. Sonja de Leeuw is hoogleraar in het departement Media- en cultuurwetenschappen aan de Universiteit Utrecht. Haar werkveld is de Nederlandse televisiecultuur in een internationale context. Haar onderwijs en onderzoek liggen op het gebied van de televisiecultuur (geschiedenis en theorie), het televisie-erfgoed en media en culturele diversiteit (media en diaspora, representaties van etniciteit). Ze is actief in verschillende internationale netwerken. Zij coördineerde het EU project: Video Active, Creating Access to European Audiovisual Heritage, en is coördinator van EUscreen. Exploring Europe's Television Heritage in Changing Contexts. Zij is mede-oprichter en mede hoofdredacteur van het e-journal Journal of European television history and culture. Zij heeft gepubliceerd over Europese televisiecultuur, televisiedrama en over media en identiteit. Ze is mede-oprichter van het European Television History Network (EHTN) en van het Centre for Television in Transition (Universiteit Utrecht) en vice-voorzitter van de sectie Diaspora, Migration and the Media van ECREA.

Dr. Philippe Meers (PhD Universiteit Gent, 2003) is departementsvoorzitter en hoofddocent film- en mediastudies in het departement Communicatiewetenschappen van de Universiteit Antwerpen. Meers doceert Filmtheorie, Geschiedenis en esthetiek van de film, en Wereldcinema in de master Filmstudies en Visuele Cultuur, in de master Communicatiewetenschappen en in de bachelor Communicatiewetenschappen. Hij is ondervoorzitter van de Onderzoeksgroep Visuele Studies en Mediacultuur, waar hij promotor is van een aantal projecten en doctoraten. Hij is tevens ondervoorzitter van de opleidingscommissie van de master Filmstudies en Visuele Cultuur en bestuurslid van het Centrum voor Mexicaanse Studies van de Universiteit Antwerpen. Meers was tot recent hoofd van de Film Studies section van de European Communication Research and Education Association (ECREA), stichtend lid van het European Network for Cinema and Media Studies (NECS), en van het Network on History of Movie-going, Exhibition, and Reception (HoMER) Buiten de universiteit is hij lid van de raad van bestuur van de (audiovisuele) culturele organisaties Aifoon, C.H.I.P.S., Laika en Fonds Raoul Servais.

Prof. dr. Karin Raeymaeckers is hoogleraar in de communicatiewetenschappen aan de Universiteit Gent. Ze is verantwoordelijk voor de vakken ‘Gedrukte Media’ en ‘werkcollege journalistiek’ in de bacheloropleiding. In de masteropleiding is ze vooral actief in de afstudeerrichting journalistiek met module vakken als journalistieke Praktijk I en II. Ze is ook medelesgever voor de cursus Actuele Aspecten van Journalistiek en verantwoordelijk lesgever voor het vak ‘Politiek en Media’ een mastervak dat zowel in het curriculum is opgenomen van de opleiding communicatiewetenschappen als van de opleiding politieke wetenschappen. Zij is in de opleiding ook verantwoordelijk voor de organisatie van de stages en neemt tegelijk ook de rol van academisch secretaris van de faculteit Politieke en Sociale wetenschappen op zich. Tegelijk is ze ook verantwoordelijk voor de facultaire bibliotheek. Ze is directeur van de onderzoeksgroep Center for Journalism Studies en lid van internationale netwerken als Euromedia Research Group.

Dr. Jan Simons is universitair hoofddocent Nieuwe Media aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (FGW-UvA). Hij is tevens trekker van het onderzoeks-speerpunt ‘Creatieve Industrie’ van die faculteit. Hij is lid van de redactieraad Media van de Amsterdam University Press (AUP) en de programmaraad ICT & Onderwijs van de UvA. Voorheen was hij o.a. hoofdredacteur van het filmtijdschrift Skrien en filmcriticus van De Groene Amsterdammer en Het Financieele Dagblad.

Prof. dr. Gerard Steen is gewoon hoogleraar Taalgebruik en Cognitie aan de Letterenfaculteit van de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij heeft aanstellingen als UD gehad aan de Universiteit Utrecht bij Engelse Taal en Cultuur en bij Algemene Letteren, bij de Universiteit van Tilburg bij Tekstwetenschap, en bij de VU bij Engelse Taal en Taalkunde. Hij is verantwoordelijk voor onderwijs in Communicatie en Informatiewetenschap op Bachelor en Masterniveau, en runt een interdisciplinair expertisecentrum over metaforiek, the Metaphor Lab. In 2004 ontving hij een NWO Vici beurs voor zijn onderzoek naar Metaphor in Discourse. Hij is coördinator van het onderzoeksprogramma Taal, Cognitie en Communicatie in de Letterenfaculteit, en bestuurslid van de Landelijke Onderzoeksschool Taalwetenschap, LOT. Aan de VU heeft hij diverse facultaire en universitaire taken in commissies op het terrein van talentbeleid en kwaliteitszorg bij het onderzoek.

Prof. dr. Ed Tan is sinds 2003 hoogleraar Communicatiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij o.a. Wetenschapsfilosofie- en methodologie en seminars op het gebied van film- en televisiereceptie doceert. Hij was gedurende enkele jaren voorzitter van de Opleidingscommissie Communicatiewetenschap, en onderwijscoördinator van de pro-

grammagroep Jeugd en Media Entertainment. Hij was lid van de Visitatiecommissie Filmstudies en Visuele Cultuur die over de kwaliteit van het onderwijs van de gelijknamige specialisatie aan de Universiteit Antwerpen rapporteerde in 2010. Hij was hoogleraar Vergelijkende Kunstwetenschap aan de Vrije Universiteit van 1995 tot 2003, verantwoordelijk voor het onderwijs in de Algemene Cultuurwetenschap en voorzitter van de Opleidingscommissie. Tan was betrokken bij de oprichting en inrichting van het onderwijs van de opleiding Film en Televisiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam aan het eind van de jaren tachtig, en ongeveer terzelfdertijd bij de inrichting van het onderwijs van de opleiding Theater, Film- en Televisiewetenschap van de Universiteit Utrecht. Begin jaren tachtig werkte als onderwijskundige bij de faculteiten Diergeneeskunde van de UU en Geneeskunde van de UvA aan vraagstukken van toetsing en onderwijsontwikkeling.

Prof. dr. Willy Vanderpijpen is emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen aan de Universiteit Antwerpen. Hij doceerde de vakken *Documentaire informatiesystemen* en *Management in de bibliotheek- en informatiesector* aan de postacademische Opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschap (Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen). Hij doceerde deze vakken ook in het kader van ontwikkelings-samenwerking [o.m. RECOSCIX Workshop in Kenia (Regional Cooperation in Scientific Information Exchange in the Western Indian Ocean Region) en STIMULATE, een jaarlijks International Training Program on Information). Hij was voorzitter en nadien ondervoorzitter van de Onderwijscommissie Informatie- en Bibliotheekwetenschap. Tevens beheerde hij in de Koninklijke Bibliotheek van België de departementen Logistiek (nationale en internationale samenwerking; automatisering) en Gedrukte Werken. Hij vertegenwoordigde de Koninklijke Bibliotheek van België bij verschillende internationale organisaties, o.m. CENL (Conference of European National Librarians), IFLA World Library and Information Congress. Hij was lid van de ISO-werkgroep ter voorbereiding van *Performance Indicators for National Libraries*. Hij was betrokken bij onderzoeksprojecten van de Europese Commissie op het gebied van het ontsluiten en beschikbaarstellen van informatie en van de digitalisering van het cultureel patrimonium.

Lennart de Vries is masterstudent Communicatiekunde binnen de opleiding Communicatie- en informatiewetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen. Sinds 2010 houdt hij zich bezig met de controle en verbetering van het onderwijsprogramma van zijn opleiding. Dit deed hij in 2010 als studentvoorzitter in de opleidingscommissie Communicatie- en Informatiewetenschappen en in 2011 als bestuurslid van studievereniging Commotie, gelieerd aan de Faculteit Letteren, gericht op studenten Communicatie- en informatiewetenschappen. Als bestuurslid van Commotie heeft hij zich onder andere bezig gehouden met studievoorlichting, studiebegeleiding en loopbaanoriëntatie.

Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader

Domeinspecifiek referentiekader visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies

1. Inleiding

Dit referentiekader is bedoeld voor de bachelor- en masteropleidingen aan de universiteiten in Nederland, die in het kader van de landelijke onderwijsvisitatie in de Geesteswetenschappen worden beoordeeld. Het domein wordt Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies genoemd. Binnen dit domein kunnen drie clusters van disciplines en opleidingen worden onderscheiden:

1. Communicatie- en informatiewetenschappen, waarin taal, informatie en communicatie centraal staan; onder deze noemer bevinden zich opleidingen waarin taal- en beeldgebruik, cognitie en communicatie- en informatieprocessen, primair onderwerp van studie zijn, maar ook opleidingen die tot doel hebben theoretische inzichten te verbinden met communicatiepraktijken in de meest brede zin van het woord;
2. Journalistiek en journalistieke studies;
3. Mediastudies, waaronder film- en televisiewetenschap, nieuwe media, literatuur- en boekwetenschap.

Omdat de visitatie betrekking heeft op een breed spectrum van opleidingen, is gekozen voor een referentiekader dat niet prescriptief van aard is, maar veel ruimte geeft aan opleidingen om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de eigen invalshoek keuzes te maken en accenten te leggen. Het QANU-kader vraagt van de opleidingen om bij die keuze heldere doelstellingen te formuleren en om te onderbouwen dat aan de NVAO-criteria voor niveau en oriëntatie wordt voldaan.

In het navolgende wordt allereerst ingegaan op de doelstellingen die door de opleiding bereikt moeten worden, met name de domeinspecifieke eindtermen en kwalificaties. Aansluitend worden in de domeinspecifieke eisen de inrichting en inhoud van het programma besproken.

2. Doelstellingen en aard van de opleidingen

De bachelor- en masteropleidingen die in de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld, hebben als doel studenten op te leiden tot een initieel (bachelor), dan wel meer specialistisch (master) wetenschappelijk niveau op het gebied van het object van de studie. Daarnaast bereiden ze studenten voor op een maatschappelijke loopbaan, waarbij de kennis en vaardigheden die binnen de studie verworven zijn in praktijk kunnen worden gebracht. Dit verwijst, behalve in het geval van de professionele masters, niet zozeer naar een bepaalde beroepsactiviteit, als wel naar wat de samenleving in de eerste plaats verwacht van bachelors en masters van de opleidingen, die in de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld. Dit betekent dat zowel het wetenschappelijk niveau als de wetenschappelijke en maatschappelijke relevantie dienen te zijn gegarandeerd. Actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied krijgen voldoende aandacht in de opleiding. Eén van de doelen van de bacheloropleiding is de student zodanig op te leiden dat hij gekwalificeerd is voor een masteropleiding. Voor de master geldt dat de student zodanig wordt opgeleid dat hij zelfstandig wetenschappelijk onderzoek kan uitvoeren. In principe houdt dit een dusdanig niveau in, dat de afgestudeerde master zelfstandig een proefschrift kan schrijven, al zal in de praktijk de master die doorstroomt in een promotietraject, vaak ook nog aanvullend of specifiek onderwijs volgen alvorens zelfstandig wetenschappelijk onderzoek uit te kunnen

voeren. Professionele masteropleidingen combineren theoretische en praktische elementen in het kader van het streven naar beroepsvorming op academisch niveau.

De commissie verwacht van de bachelor- en masteropleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies beoordeeld worden, dat zij de volgende doelen nastreven:

1. Het bieden van kennis van resp. inzicht in het vakgebied van de opleidingen (a) Communicatie- en informatiewetenschappen, in het bijzonder met betrekking tot informatieprocessen en informatiemanagement, taal- en beeldgebruik en cognitie, en organisaties op dit gebied; (b) Journalistiek (c) Mediastudies, waaronder film-, literatuur- en televisiewetenschap, boekwetenschap en nieuwe media;
2. De student zodanig te vormen dat hij zich in woord en geschrift op academisch niveau kan uitdrukken;
3. De student vertrouwd te maken met de waarde en de betekenis van wetenschappelijke benaderingen, waarvan theoretische inzichten een wezenlijk onderdeel uitmaken;
4. Het bieden van een kader waarbinnen de student leert omgaan met de verworven theoretische kennis en deze op een geëigende wijze toe te passen op verschillende soorten bronnen en literatuur;
5. Het bieden van een evenwicht tussen breedte en diepte van kennis en inzicht, waarbij het accent verschuift van breedte in de bachelor naar diepte in de master.

De bacheloropleiding biedt een algemene, brede basisopleiding en leidt op tot een initieel academisch niveau. De masteropleiding biedt specialisatie en verdieping per vakgebied. Bij de masteropleiding is het ook denkbaar dat de specialisatie en verdieping meerdere vakgebieden bestrijken. Dit heeft dan noodzakelijkerwijs gevolgen voor de mate van diepgang.

Bij masteropleidingen die op zichzelf staan en niet aansluiten bij één bepaalde BA-opleiding, wordt voortgebouwd op algemene bachelorkwalificaties en neemt de specialisatie derhalve andere vormen aan.

3. Eindtermen en kwalificaties van de bacheloropleiding

Studenten die een bachelor hebben afgerond in een van de opleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies beoordeeld worden, beschikken over de volgende domeinspecifieke kennis en vaardigheden. Opleidingen kunnen naar de aard van het object van studie en de eigen invalshoek keuzes maken en accenten leggen.

Kennis

- Voor de opleidingen op het terrein van Communicatie en informatie gaat het om kennis van resp. inzicht in communicatieprocessen en de rol die taal, beeld en geluid spelen, kennis van relevante communicatiewetenschappelijke en informatiewetenschappelijke theorieën, kennis van de rol en betekenis van technische, organisatorische en contextuele factoren, en de mogelijke gevolgen van deze processen;
- Voor de opleidingen Mediastudies gaat het om kennis van en inzicht in de aard en rol van film, literatuur, televisie en oude of nieuwe media, hun maatschappelijke functies en historische ontwikkeling, de institutionele, esthetische en filosofische aspecten daarvan, alsmede processen als intermedialiteit en remediatie;
- Voor de opleidingen Journalistiek gaat het om kennis en inzicht in de rol van de journalistiek in de samenleving, het medialandschap en de werking en het karakter van de journalistiek;

Alle genoemde opleidingen verwerven daarnaast:

- Kennis van en inzicht in de eigentijdse en historische ontwikkelingen in het vakgebied en de relevante disciplines vanuit een geesteswetenschappelijk, en voor zover relevant, sociaal-wetenschappelijk perspectief;
- Kennis van theoretische en wetenschapsfilosofische achtergronden op het gebied van de betrokken disciplines;
- Kennis van de relevante kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden;
- Kennis van en inzicht in de complexiteit van het vakgebied van de betrokken disciplines vanuit een geesteswetenschappelijke oriëntatie;
- Vermogen tot oordeelsvorming over de toepasbaarheid van de theorieën die voor het vakgebied relevant zijn;
- Basale kennis van interdisciplinaire werkwijzen.

Vaardigheden

- In staat tot analyse van wetenschappelijke teksten en tot schriftelijke en mondelinge rapportage daarover;
- In staat tot snel verzamelen, selecteren en organiseren van secundaire literatuur en primaire bronnen en hiermee zelfstandig kunnen werken;
- In staat tot het schrijven van een werkstuk volgens de eisen van de wetenschappelijke discipline;
- In staat om tot het vakgebied behorende theorieën en methoden in de praktijk te brengen;
- In staat om maatschappelijke vraagstukken vanuit het perspectief van de betrokken disciplines te evalueren;
- Vermogen tot het toepassen van de verworven kennis in een context die typerend is voor het vakgebied;
- In staat tot zelfstandige oriëntatie op relevante beroepssectoren.

Academische attitude

- Blijk geven van het vermogen tot oordeelsvorming op het vakgebied mede gebaseerd op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten;
- Blijk geven van het vermogen tot reflectie op eigen verantwoordelijkheid;
- Respect tonen voor de meningen van anderen.

Afstemming op de arbeidsmarkt

De opleiding streeft ernaar de inhoud van het programma op een flexibele wijze af te stemmen op de vereisten van het toekomstige werkveld.

De bacheloropleidingen binnen het domein Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies zijn vanuit het arbeidsmarktperspectief enerzijds overwegend generalistische opleidingen, die hun waarde ontleen aan de hierboven beschreven academische vorming en vaardigheden; anderzijds zijn ze gericht op een gevarieerd beroepenveld, in zowel creatieve als zakelijke en publieke sectoren, op het terrein van communicatie, tekstproductie, voorlichting, journalistiek, film, televisie, nieuwe media en digitalisering.

4. Eindtermen en kwalificaties masteropleiding

De masteropleiding bouwt wat kennis en vaardigheden betreft voort op een al dan niet specifieke bacheloropleiding. Opleidingen kunnen hierin naar de aard van het object van studie of de eigen invalshoek keuzes maken en accenten leggen. Dit geldt in het bijzonder voor de professionele masteropleidingen, die expliciet gericht zijn op de beroepsuitoefening.

Studenten die een master hebben afgerond in één van de opleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld, dienen over de volgende kennis en vaardigheden te beschikken:

Kennis

- Kennis van en het vermogen tot actieve deelname aan de wetenschappelijke activiteiten van de discipline, in het bijzonder op het gebied van de gevolgde specialisatie. Dit impliceert voldoende kennis en inzicht voor het zelfstandig opzetten en uitvoeren van onderzoek op het gebied van Communicatie- en informatiewetenschappen, Journalistiek en Mediastudies, waaronder film-, literatuur- en televisiewetenschap, boekwetenschap en nieuwe media.
- Grondige kennis van en inzicht in de belangrijkste theorieën en de kernbegrippen, de onderzoeksmethoden en -technieken;
- Kennis van de complexiteit en diversiteit van het vakgebied en het vermogen om deze kennis bij de beoordeling van eigen en ander onderzoek toe te passen.

Vaardigheden

- Het beschikken over technische en theoretische vaardigheden om op een zelfstandige en wetenschappelijke wijze bronnen en literatuur te verzamelen, te analyseren en te beoordelen met als doel op een creatieve wijze verklarende of inzichtelijke werkhypothesen te formuleren en te toetsen en daarmee een bijdrage te leveren aan relevante wetenschappelijke debatten;
- Het beschikken over mondelinge en schriftelijke vaardigheden om de kennis en de resultaten van (eigen) wetenschappelijk onderzoek op een heldere en boeiende wijze kenbaar te maken aan zowel vakgenoten als het bredere publiek.

Academische attitude

- Bereid en in staat tot rekening houden met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten bij de oordeelsvorming over en analyse van complexe vraagstukken op het eigen vakgebied;
- Bereid en in staat tot reflectie op methodische, historische en ethisch-maatschappelijke aspecten van de betrokken wetenschap;
- Reflectie op ethische vraagstukken, verband houdend met het eigen vakgebied.

Afstemming op de arbeidsmarkt

Afgestudeerden beschikken over voldoende van de genoemde vaardigheden om academische beroepen of functies te kunnen vervullen, waarvoor een wetenschappelijke masteropleiding vereist of dienstig is. Onder academische beroepen worden beroepen verstaan waarin duurzame kennisontwikkeling, -verwerving of -verwerking, bereidheid om nieuw en/of onontgonnen terrein te betreden en het dragen van verantwoordelijkheid samengaan.

5. Inhoud/programma bacheloropleiding

Tijdens de bacheloropleiding dienen studenten te worden ingewijd in artistieke, cultuur-theoretische en/of maatschappelijke contextualisering van communicatie en communicatie-processen, van media en hun producten, en mediafenomenen, in het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en in het schrijven van wetenschappelijke teksten.

De verantwoordelijken voor de opleiding bezinnen zich op de toenemende noodzaak van kennis van de Engelse taal in het (geven van) onderwijs en in de wetenschappelijke communicatie.

In de bacheloropleiding wordt aandacht geschonken aan de maatschappelijke inbedding van het vakgebied.

De bacheloropleiding wordt afgesloten met een bachelorscriptie of een vergelijkbare opdracht.

6. Inhoud/programma masteropleiding

In de masteropleiding specialiseert de student zich in een of meerdere domeinen: journalistiek, film, literatuur, televisie, oude of nieuwe media, taal en communicatie van (internationale) organisaties, informatiekunde, of juist de convergentie tussen twee of meerdere van al deze gebieden. Het programma biedt ruimte voor bestudering van methodologie en theorie en voor de samenstellende of ondersteunende disciplines. In multidisciplinaire opleidingen wordt ruim aandacht besteed aan de integratie van de verschillende disciplines.

Voor professionele opleidingen geldt, dat zij studenten uitrusten met specifieke theoretische kennis, praktische vaardigheden en attitudes die voor de uitoefening van een functie op het werkterrein van de master onontbeerlijk zijn. Indien een stage onderdeel uitmaakt van de opleiding, dient deze aantoonbaar bij te dragen aan de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en attitudes noodzakelijk voor de uitoefening van een functie op het terrein van de master.

In het programma van de masteropleiding is voldoende ruimte aanwezig voor de ontwikkeling van de specifieke onderzoeksvaardigheden zodat een masterstudent in staat is een masterscriptie of een vergelijkbaar academisch werkstuk te schrijven op het vakgebied.

In de masteropleiding wordt aandacht geschonken aan de maatschappelijke inbedding van het vakgebied.

De verantwoordelijken voor de opleiding bezinnen zich op de toenemende noodzaak van kennis van de Engelse taal in het (geven van) onderwijs en in de wetenschappelijke communicatie.

Uit de wijze van presentatie van de masteropleiding blijkt dat de opleiding zich er rekenschap van geeft welke andere masteropleidingen er op het eigen en verwante gebieden bestaan en wat de plaats van de aangeboden masteropleiding daarbinnen is.

Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties

Bacheloropleiding

Dublin-descriptor	Qualifications joint bachelor program CIW
Knowledge and understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor program CIW are awarded to students who have demonstrated knowledge and understanding in a field of study that builds upon their general secondary education, and is typically at a level that, whilst supported by advanced textbooks, includes some aspects that will be informed by knowledge of the forefront of their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - General linguistics, language diversity and the language system, and various visions and theories on language. - Theories and models for the interpretation of natural languages and sign systems. - The use of language and text, including use of Digital Media, in the context of society and culture. - Organisation theories, group processes, and business communication. - The processes of intercultural and international communication, and the individual, (national) cultural, and institutional factors that influence them. - The processes of the production and understanding of language and the ways in which people categorise their thoughts and experiences. - Methods and techniques for the execution and judgement of empirical research in the field of Communication and Information Sciences.
Applying Knowledge and Understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor program CIW are awarded to students who can apply their knowledge and understanding in a manner that indicates a professional approach to their work or vocation, and have competencies typically demonstrated through devising and sustaining arguments and solving problems within their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apply the knowledge and insights acquired in the above-mentioned subjects to the description, analysis, and interpretation of a concrete empirical research question at the individual and institutional levels. - Do fieldwork in the field of General linguistics and the Study of Texts, more specifically, the collection, processing, analysis, description, and interpretation of various forms of data on language. - Handle digital support techniques for the search and analysis of information and translate them into practice. - Use basic techniques when manipulating statistics and is competent to use these skills when working with SPSS.

Formation of judgement	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor program CIW are awarded to students who have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to inform judgements that include reflection on relevant social, scientific or ethical issues:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Judge opinions on, approaches to, and techniques for studying the above-mentioned subjects. - Judge the relevance and applicability of opinions, approaches, and techniques, based in scientific, societal, and ethical considerations.
Communication	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor program CIW are awarded to students who can communicate information, ideas, problems and solutions to both specialist and non-specialist audiences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Communicate accessibly and adequately in Dutch and English their expertise in the above-mentioned subjects in speech and writing to a general and professional interested audience. - Translate his expertise in the above-mentioned to practical relevant recommendations with a theoretical basis.
Learning skills	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor program CIW are awarded to students who have developed those learning skills that are necessary for them to continue to undertake further study with a high degree of autonomy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - The learning skills to judge (reports on) the theoretical, intrinsic, and methodological adequacy of research in his field of study. - The learning skills to judge the usability in relevant practical situations of (results of) research in his field of study.

Track Bedrijfscommunicatie & Digitale Media

Dublin-descriptor	Qualifications bachelor Business Communication & Digital Media (BDM)
Knowledge and understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track BDM are awarded to students who have demonstrated knowledge and understanding in a field of study that builds upon their general secondary education, and is typically at a level that, whilst supported by advanced textbooks, includes some aspects that will be informed by knowledge of the forefront of their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - The ways in which people communicate, especially using digital media, in the individual and the organisational context - the singularities and specific characteristics of digital media and their communicative consequences for individual users and organisations. - the design of digital communication. - the analysis of digital communication - the problematic nature and research of forms of digital communication in diverse contexts.

Applying Knowledge and Understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track BDM are awarded to students who can apply their knowledge and understanding in a manner that indicates a professional approach to their work or vocation, and have competencies typically demonstrated through devising and sustaining arguments and solving problems within their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - develop as a communication designer, advisor, or researcher - analyse autonomously the communicative, technological, and societal characteristics of digital media, and link them.
Formation of judgement	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor BDM track are awarded to students who have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to inform judgements that include reflection on relevant social, scientific or ethical issues:</p> <ul style="list-style-type: none"> - collect autonomously relevant data on the field of digital communication and organisational communication, and interpret them. - form an opinion based on scientific, societal, and ethical consideration.
Communication	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor BDM track are awarded to students who can communicate information, ideas, problems and solutions to both specialist and non-specialist audiences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - communicate ideas and solutions on the field of digital communication to the profession and a general audience. - Translate expertise into usable recommendations in the field of (digital) communication and information processes.
Learning skills	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track BDM are awarded to students who have developed those learning skills that are necessary for them to continue to undertake further study with a high degree of autonomy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - The learning skills that are necessary to evaluate research results on practical applicability in the field of communication and information processes. - The skills to deduce the core of communication and information processes.

Dublin-descriptor	Qualifications bachelor Text & Communication (TC)
Knowledge and understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track TC are awarded to students who have demonstrated knowledge and understanding in a field of study that builds upon their general secondary education, and is typically at a level that, whilst supported by advanced textbooks, includes some aspects that will be informed by knowledge of the forefront of their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the characteristics of texts that make them an effective means of communication. - the way in which that effectiveness is determined by the harmony between text characteristics and the way in which the language user processes texts. - cognitive-psychological and social-psychological theories on the processing and the production of written and oral linguistic usage, and its empirical testing. - the linguistic categories that must be distinguished for a profound analysis of a text.
Applying Knowledge and Understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track TC are awarded to students who can apply their knowledge and understanding in a manner that indicates a professional approach to their work or vocation, and have competencies typically demonstrated through devising and sustaining arguments and solving problems within their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recognise, analyse, and translate communication problems in a research question, and resolve these problems. - Analyse professional texts and improve these texts in relation to their function. - Design professional texts taking into consideration specific user functions. - Professional texts taking into consideration specific user functions. - Conduct research into the effects of such designs on data transmission based on substantiated text characteristics. - Apply methods and techniques used in the field of text design and evaluation.
Formation of judgement	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor TC track are awarded to students who have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to inform judgements that include reflection on relevant social, scientific or ethical issues:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Judge the interpretation and efficiency of communication aimed at providing information and influencing audiences. - Judge the design and functioning of organisations and the influence of institutional contexts on communication.

Communication	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor TC track are awarded to students who can communicate information, ideas, problems and solutions to both specialist and non-specialist audiences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Transmit communicative skills in speech and writing and reflect on them. - Translate expertise into usable recommendations for the design of perspicuous, attractive, and persuasive texts.
Learning skills	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track TC are awarded to students who have developed those learning skills that are necessary for them to continue to undertake further study with a high degree of autonomy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the learning skills necessary to evaluate the practical applicability of research results in the field of written or oral data transmission. - the skills to deduce the core of written and oral data transmission.

Track Human Aspects of Information Technology

Dublin-descriptor	Qualifications bachelor Human Aspects of Information Technology (HAIT)
Knowledge and understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track HAIT are awarded to students who have demonstrated knowledge and understanding in a field of study that builds upon their general secondary education, and is typically at a level that, whilst supported by advanced textbooks, includes some aspects that will be informed by knowledge of the forefront of their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Describe, recognize and apply computational theories and models of communication between humans and computers. - Describe, recognize and apply theories of data, computing, and cognition. - Analyze means and properties of communication in new media, such as, social media and serious gaming. - Analyze and recommend applications of new media in the individual, organizational, or business context. - Apply methods and techniques for the execution and judgement of empirical research in the field of Communications and Information Sciences.
Applying Knowledge and Understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track HAIT are awarded to students who can apply their knowledge and understanding in a manner that indicates a professional approach to their work or vocation, and have competencies typically demonstrated through devising and sustaining arguments and solving problems within their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apply the knowledge and insights acquired in the above-mentioned subjects to the description, analysis, and interpretation of a concrete empirical research question at the individual and institutional levels. - Perform fieldwork in the field of computational analysis and the study of human-created data (documents, behavior), more specifically, the collection, processing, analysis, description, and interpretation of various forms of data. - Apply digital support techniques for the search and analysis of information and translate them into practice. - Use techniques to efficiently manipulate data.

Formation of judgement	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor HAIT track are awarded to students who have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to inform judgements that include reflection on relevant social, scientific or ethical issues:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Judge opinions on, approaches to, and techniques for studying the above-mentioned subjects. - Judge the relevance and applicability of opinions, approaches, and techniques, based in scientific, societal, and ethical considerations.
Communication	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor HAIT track are awarded to students who can communicate information, ideas, problems and solutions to both specialist and non-specialist audiences:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Communicate accessibly and adequately in Dutch and English the expertise in the above-mentioned subjects in speech and writing to a general and professional interested audience. - Translate the expertise in the above-mentioned to practical relevant recommendations with a theoretical basis.
Learning skills	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track HAIT are awarded to students who have developed those learning skills that are necessary for them to continue to undertake further study with a high degree of autonomy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apply the learning skills to judge (reports on) the theoretical, intrinsic, and methodological adequacy of research in the field of study. - Apply the learning skills to judge the usability in relevant practical situations of (results of) research in the field of study.

Track Interculturele Communicatie

Dublin-descriptor	Qualifications bachelor Intercultural Communication (IC)
Knowledge and understanding	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track IC are awarded to students who have demonstrated knowledge and understanding in a field of study that builds upon their general secondary education, and is typically at a level that, whilst supported by advanced textbooks, includes some aspects that will be informed by knowledge of the forefront of their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Language and language behaviour in the context of society and culture. - Language diversity and language contacts and their consequences for processes of language maintenance, language change, language shift, and language loss. - Multilingualism and its consequences for DSL education in the multicultural and the multi-linguistic society at the organizational, intrinsic, and pedagogical-didactical levels. - The acquisition (undirected) and learning (directed) of a first and a second language; Dutch is emphasized. - Processes of intercultural and international communication and the individual, (national) cultural and institutional factors that influence them. - Processes of migration and development of minorities and the resulting presence in the Netherlands of new languages and cultures, notably the Turkish and Moroccan cultures.

<p>Applying Knowledge and Understanding</p>	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track IC are awarded to students who can apply their knowledge and understanding in a manner that indicates a professional approach to their work or vocation, and have competencies typically demonstrated through devising and sustaining arguments and solving problems within their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apply acquired knowledge of and insights into language acquisition and language behaviour in the contexts of society, culture, and education to the description, analysis, and interpretation of concrete cases at the individual and institutional levels. - Apply acquired knowledge of and insights into intercultural and international communication to the description, analysis, and interpretation of concrete cases at the individual and institutional levels. - Do linguistic fieldwork, more specifically, the collection, processing, analysis, description, and interpretation of data on language
<p>Formation of judgement</p>	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor IC track are awarded to students who have the ability to gather and interpret relevant data (usually within their field of study) to inform judgements that include reflection on relevant social, scientific or ethical issues:</p> <ul style="list-style-type: none"> - The Judge opinions on and approaches to the existence of language diversity and language variety at the individual and societal levels. - Judge opinions on and approaches to multilingualism in language acquisition in the field of education, specifically with regard to first-language and second-language acquisition and education. - Judge opinions on and approaches to culture and intercultural communication, including from an international perspective.
<p>Communication</p>	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor IC track are awarded to students who can communicate information, ideas, problems and solutions to both specialist and non-specialist audiences:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Communicate accessibly and adequately his expertise in sociolinguistic and psycholinguistic aspects of language and language use in the context of society, culture, and education, and aspects of intercultural and international communication in speech and writing to a general and professional interested audience. · Translate expertise in socio and psycholinguistic aspects of language in the context of society, culture, and education, and aspects of intercultural and international communication into practical relevant recommendations on a theoretical basis.
<p>Learning skills</p>	<p>Qualifications that signify completion of the bachelor track HAIT are awarded to students who have developed those learning skills that are necessary for them to continue to undertake further study with a high degree of autonomy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apply the learning skills to judge (reports on) the theoretical, intrinsic, and methodological adequacy of research in the field of study. - Apply the learning skills to judge the usability in relevant practical situations of (results of) research in the field of study.

Dublin-descriptor	Qualifications master Communication and Information Sciences (CIS)
Knowledge and understanding	<p>Qualifications that signify completion of the master CIS are awarded to students who have demonstrated knowledge and understanding that is founded upon and extends and/or enhances that typically associated with the bachelor's level, and that provides a basis or opportunity for originality in developing and/ or applying ideas, often within a research context:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gather relevant sources of information - interpret relevant information - respond rationally to complex or uncertain information - process relevant literature from a certain point of view
Applying Knowledge and Understanding	<p>Qualifications that signify completion of the master CIS are awarded to students who can apply their knowledge and understanding, and problem solving abilities in new or unfamiliar environments within broader (or multidisciplinary) contexts related to their field of study:</p> <ul style="list-style-type: none"> - knowledge of the most recent theories, methods and techniques in the various aspects in the development of their professional discipline - the ability to broaden and revise acquired knowledge and points of view on the basis of new information - contribution to professional knowledge, including the development of theories - the ability to link research to practical relevance
Formation of judgement	<p>Qualifications that signify completion of the master CIS are awarded to students who have the ability to integrate knowledge and handle complexity, and formulate judgements with incomplete or limited information, but that include reflecting on social and ethical responsibilities linked to the application of their knowledge and judgements:</p> <ul style="list-style-type: none"> - critically select and reflect on information - reflect on the validity, usability and applicability of paradigms, and the results of research – both in theoretical context and in practical application - judge and consider (scientific) views, qualities and limitations of their own and other disciplines and parties - consider ethical values and norms and social consequences

Communication	<p>Qualifications that signify completion of the master CIS are awarded to students who can communicate their conclusions, and the knowledge and rationale underpinning these, to specialist and non-specialist audiences clearly and unambiguously:</p> <ul style="list-style-type: none"> - clearly and unambiguously communicate findings based on relevant information in written and spoken form (in academic Dutch and English) – to an audience of specialists and non-specialists - report results from their own research in various formats - express and argue their position or opinion in debates or discussions - formulate sound judgements on the basis of incomplete or limited information
Learning skills	<p>Qualifications that signify completion of the master CIS are awarded to students who have the learning skills to allow them to continue to study in a manner that may be largely self-directed or autonomous:</p> <ul style="list-style-type: none"> - autonomously determine the direction of knowledge acquisition - formulate theoretically based relevant questions for empirical research - conduct empirical research (both autonomously and in a group) and thus contribute to knowledge - select and apply the most recent methods and techniques (statistics) in conducting empirical research

Track	Track-specific end qualifications
BDM	<p>Those holding a Master in Business Communication & Digital Media have knowledge of, critical insight into, and are able to link practical relevance:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the use of digital media, in various organisational and collaborative settings - the way non-literal, metaphoric conceptualisations in communication are used to construct meaning and messages - non-verbal communication, auditive as well as visual - the psychological processes underlying online consumer behaviour - negotiation strategies in organisational settings - the way decisions are made in organisational settings

CD	<p>Those holding a Master in Communication Design have knowledge of, critical insight into, and are able to link practical relevance:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the cognitive processing of (written) text - the way non-literal, metaphoric conceptualisations in communication are used to construct meaning and messages - non-verbal communication, auditive as well as visual - persuasive communication (from a perspective of social psychology and of rhetorical theory) - language use and interaction (from a perspective of pragmatics and conversational analysis) - relational coherence in texts, and analysis thereof
HAIT	<p>Those holding a Master in Human Aspects of Information technology have knowledge of, critical insight into, and are able to link practical relevance:</p> <ul style="list-style-type: none"> - information search, retrieval and recommendation technologies - automatically ordering, storing and searching through information collections - relevant natural language processing applications, from a functional and technical perspective - the construction of end-user language processing systems using basic language processing components - scripting, programming and development of Natural Language Processing applications, text mining and information abstraction applications (Unix text utilities) and machine learning in applications - models and application of knowledge management in a business context
IC	<p>Those holding a Master in Intercultural communication have knowledge of, critical insight into, and are able to link practical relevance:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociolinguistic, anthropolinguistic and ideological aspects of intercultural communication in conversations - intercultural communicative competence (and ethical assessment thereof) - identity construction within different cultural and sociolinguistic contexts - processes of language maintenance and language shift - cultural diversity in organisational settings - theoretical models of national and international language policy

Bijlage 4: Overzicht van de programma's

Bacheloropleiding

Schema onderwijscurriculum

CIW: BDM-HAIT-TC-IC	CIW: Lerarenopleiding Nederlands 198 <i>ects</i>
jaar 1 semester 1	jaar 1 semester 1
Inleiding Communicatie & Digitale Media (blok 1) (V) Inleiding Tekst & Communicatie (blok 1) (V) Inleiding Interculturele Communicatie(blok 2) (V) Inleiding Human Aspects Information Technology (blok 2)(V) Methodologie (V) Communicatie in organisaties (V) ICT voor studie & werk (V) Academisch Nederlands CIW (V)	Inleiding Communicatie & Digitale Media(blok 1) (V) Inleiding Tekst & Communicatie (blok 1) (V) Inleiding Interculturele Communicatie(blok 2) (V) Inleiding Human Aspects Information Technology (blok 2) (V) Methodologie (V) Communicatie in organisaties (V) ICT voor studie & werk (V) Academisch Nederlands CIW (V)
jaar 1 semester 2	jaar 1 semester 2
CIW Classics & academic English (V) E Practicum Interview & Enquête (V) Kies 3 uit: - Communicatietheorie (D) - Social aspects of new media (BDM/HAIT) - Taalwetenschap (D) - Tekstanalyse (TC) - Sociolinguïstiek (D) - Gespreksanalyse (TC) - Journalistiek schrijven (TC)	CIW Classics & academic English (V) Practicum Interview & Enquête (V) Taalwetenschap (V) Tekstanalyse (V) Kies 1 uit: - Gespreksanalyse - Journalistiek schrijven - Communicatietheorie - Sociolinguïstiek - Social aspects of new media
jaar 2 semester 1	jaar 2 semester 1 (6 ects EXTRA)
Filosofie (inleiding)(V) Statistiek: basistechnieken (3 ects)(V) Statistiek: practicum met spss (3 ects)(V) Kies 3 uit: - Business Information technology (BDM/HAIT)E - Cognitiewetenschap (D) - Understanding Intelligence (HAIT) E - Psycholinguistics (D) E - Language Contact(IC) E (niet in 2012-2013) - Taalverwerving (IC) - Practicum Tekstontwerp (TC)	Filosofie (inleiding)(V) Statistiek: basistechnieken (3 ects) (V) Statistiek: practicum met spss (3 ects)(V) Cognitiewetenschap (V) Practicum Tekstontwerp (V) Interpretatie van cultuuruitingen 6 (ACW:1) (V) Cultuurgeschiedenis 1(ACW: 2) (V)
jaar 2 semester 2	jaar 2 semester 2

Filosofie van de communicatie (V) <i>Onderzoekspracticum (van BDM of HAIT of TC of IC) (V)</i> Kies 3 uit: - User-interface design (BDM/HAIT) E - Marketingcommunicatie (BDM) - <i>Design of Business Communication (BDM)E</i> - International Business communication (IC)E - <i>Cognitive Modelling (D) E</i> - Taal & Betekenis (D) - Retorica & Argumentatie(TC) - Tekstkwaliteit (TC) - Transmedia Journalism (HAIT/TC) E - <i>Seminar Data Processing (HAIT) E</i> - Communicatie & beïnvloeding (BDM/TC)	<i>Onderzoekspracticum TC (V)</i> Tekstkwaliteit(V) Cultuurgeschiedenis 2(ACW: 2) (V) Kies 1 uit: *Retorica & Argumentatie *Taal & Betekenis Kies 1 uit: *Populaire cultuur (ACW:2) *Mediawijsheid (ACW:2) *Filosofie van de communicatie
jaar 3 semester 1	jaar 3 semester 1(6 ects EXTRA)
Kies 3 minorvakken Kies 2 uit: - Digitaal erfgoed (HAIT) - Media & beeldvorming (BDM) - Cognitive Linguistics (D) E - Document Design Theorie (TC) - Seminar Data Processing (HAIT) E - Multilingualism & education (IC) E - Geletterdheid & cognitie(IC) - Topics in Communication Studies E	Cultuurgeschiedenis 3 (ACW: 3) (V) Cultuuruitingen voor de jeugd (ACW:2) (V) Algemene Didactiek (V) Vakdidactiek Nederlands (V) Psycholinguistics E (V) Kies 1 uit: *Document Design Theorie *Cognitive Linguistics E
jaar 3 semester 2	jaar 3 semester 2 (6 ects EXTRA)
Kies 2 minorvakken Bachelorthesis	Didactische oriëntatiestage (12 ECTS) (V) Didactiek Integratie (V) Bachelorthesis

Minorprogramma's 2012-2013

BDM	HAIT	TC	IC
jaar 3 semester 1	jaar 3 semester 1	jaar 3 semester 1	jaar 3 semester 1
Kies uit de volgende vakken: Business Information technology E <i>Understanding Intelligence E Digitaal erfgoed Media & beeldvorming Seminar Data Processing E</i>	Kies uit de volgende vakken: Understanding Intelligence E Digitaal erfgoed Psycholinguistics E Business Information technology E Media & beeldvorming Seminar Data Processing E	Kies uit de volgende vakken: Practicum Tekstontwerp Cognitive linguistics E Document Design Theorie Psycholinguistics E	Kies uit de volgende vakken: Taalverwerving Multilingualism & education E Geletterdheid & cognitie Language Contact E Psycholinguistics E Cognitive linguistics E
jaar 3 semester 2	jaar 3 semester 2	jaar 3 semester 2	jaar 3 semester 2
Kies uit de volgende vakken: Communicatietheorie Marketingcommunicatie Social aspects of new media Design of Bus. Communication E User-interface design E Cognitive Modelling E Communicatie & beïnvloeding	Kies uit de volgende vakken: Social aspects of new media Taalwetenschap Cognitive Modelling E Design of Business Communication E User-interface design E Transmedia Journalism E	Kies uit de volgende vakken: Gespreksanalyse Tekstkwaliteit Tekstanalyse Taal & betekenis Retorica & Argumentatie Transmedia Journalism E Communicatie & beïnvloeding	Kies uit de volgende vakken: International business communication E Taalwetenschap Sociolinguïstiek Gespreksanalyse Communicatie & beïnvloeding

Premasterprogramma's 2012-2013

BDM	HAIT	Data Journalism
jaar 1 semester 1	jaar 1 semester 1	jaar 1 semester 1
Methodologie Academisch Nederlands CIW CIW Classics premasters E Statistiek: basistechnieken Statistiek: practicum met spss Business Inform. technology E Cognitiewetenschap	Methodologie Academisch Nederlands CIW CIW Classics premasters E Statistiek: basistechnieken Statistiek: practicum met spss Understanding Intelligence E Business Inform. technology E	Methodologie Academisch Nederlands CIW CIW Classics premasters E Statistiek: basistechnieken Statistiek: practicum met spss Media & beeldvorming Seminar Data processing. E
jaar 1 semester 2	jaar 1 semester 2	jaar 1 semester 2
Social aspects of new media Design of Business Comm. E User-interface design E Communicatietheorie Onderzoekspracticum BDM	Social aspects of new media User-interface design E Cognitive Modelling E Seminar Data processing. E Onderzoekspracticum HAIT E	Transmedia Journalism E Social aspects of new media User-interface design E Cognitive Modelling E Onderzoekspracticum HAIT E
CD	IC	
jaar 1 semester 1	jaar 1 semester 1	
Methodologie Academisch Nederlands CIW CIW Classics premasters E Statistiek: basistechnieken Statistiek: practicum met spss Document Design Theorie Psycholinguistics E	Methodologie Academisch Nederlands CIW CIW Classics premasters E Statistiek: basistechnieken Statistiek: practicum met spss Taalverwerving Multilingualism & Education E	
jaar 1 semester 2	jaar 1 semester 2	
Gespreksanalyse Taalwetenschap Taal & Betekenis Tekstanalyse Onderzoekspracticum TC	Gespreksanalyse Taalwetenschap Sociolinguïstiek Intern. business comm. E Onderzoekspracticum IC	

Block 3 (febr-mar)	
Kies 1 uit / Choose 1 elective (6 ects per course):	
- Digital collaboration (BDM)	E
- Evolution of the Internet (HAIT/ BDM/DJ)	E
- Knowledge management (HAIT)	E
- Computer Games (HAIT)	E
- Non-verbal communication (CD/IC)	E
- Advertising & Persuasion (CD/BDM/DJ)	E+D
- Models of Language Learning (BDM/HAIT/IC/DJ)	E
- Precision Journalism (DJ/CD/BDM)	E
- Interactive Journalism (DJ/CD/BDM)	E
- Language Policy (IC/CD)	E
- of maximaal 1 uit een ander Masterprogram FGW, UvT, Universiteit / or max 1 from other Master programme of Tilburg School of Humanities, Tilburg University or other Dutch University, or university abroad	
Optional extra choice research skills modules (3 ects per module):	
- Research Skills: Laboratory Research	E
- Research Skills: Research Interview	E+D
- Research Skills: Data Processing: Use	E
- Research Skills: Data Processing Advanced	E
- Research Skills: Methodology & Statistics (2x3 ects deficiency course, blok 3 + 4)	E
- Master thesis startup (9 of 18 ects)	
Block 4 (april/may)	
- Masterthesis 18 ects (9 ects in block 3 + 9 ects in block 4)	
Kies 1 uit / Choose 1 elective (6 ects per course):	
- Culture & Technology (HAIT/BDM/DJ)	E
- Organizational decision making & cooperation (HAIT/ BDM)	E
- Social Media Marketing (BDM)	D
- Ethnographic approaches to Social Media (IC/BDM/DJ)	E
- Language & Globalization (IC/BDM/DJ)	E
- Gezondheidscommunicatie 2.0 (CD/BDM)	D
- Data journalism practice (DJ)	E
- Understanding cooperation in communication (BDM/IC/CD)	E
- Miscommunication & Emotion (BDM/CD)	E
- Usage based approaches to knowledge (IC/CD)	E
- Visual Communication (CD/BDM)	E
Optional extra choices research skills modules (3 ects per module):	
- Research Skills: Analysis of variance	E+D
- Research Skills: Data Processing: Development	E
- Research Skills: Ethnographic Research	E
- Research Skills: Methodology & Statistics (2x3 ects deficiency course, blok 3+4)	E

Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Bacheloropleiding

Jaar	VWO	HBO prop	HBO*	Buitenland	Overig	Totaal
TiU						
06/ 07	82	7	0	0	1	90
07/ 08	84	7	0	1	4	96
08/ 09	98	11	2	2	3	116
09/ 10	95	4	6	0	1	106
10/ 11	90	11	1	2	1	105

Cohortomvang met vooropleidingscategorie

* HBO is inclusief de studenten in een schakelprogramma/premaster.

Cohort	BSA+	diploma na 3j.	diploma na 4j.	diploma na > 4j.	nog bezig	gestaakt
2005-2006	62	33	67	90	7	3
2006-2007	81	29	68	81	9	10
2007-2008	73	45	63	80	13	7
2008-2009	69	63	97		3	0
2009-2010	83	59			37	4
2010-2011	85					
2011-2012	87					

Studievoortgang: in-, door- en uitstroomgegevens post-BSA (percentages)

Cohort	omvang	na 1 jaar	na 2 jaar	na 3 jaar	selectiviteit
	absoluut	Percentage (cumulatief), kleiner dan 4 wordt niet genoemd			
TiU					
06/ 07	82	13	17	21	65
07/ 08	84	31	32	32	96
08/ 09	98	21	24	*26	*84
09/ 10	95	21	*24		
10/ 11	90	*17			

Vertrek bachelorstudenten bij de opleiding

*Voorlopige cijfers peildatum 1 oktober

Masteropleiding

Jaar	Eigen universiteit	Andere universiteiten NL	HBO	Buiten HO	Totaal
TiU					
06/ 07	54	14	68	1	137
07/ 08	55	10	77	2	144
08/ 09	24	15	64	1	104
09/ 10	55	22	111	7	195
10/ 11	62	14	106	15	197

Cohortomvang en onderwijs-herkomst masterinstroom

Cohort	Cohort-grootte n	diploma na 1j.	diploma na 1,5j.	diploma na 2j.	diploma na > 2j.	nog bezig	gestaakt
2005-2006	60	37	75	85	95	2	3
2006-2007	97	22	60	77	93	2	5
2007-2008	102	13	50	71	87	3	10
2008-2009	79	15	33	48	86	3	11
2009-2010	94	22	51	79	87	2	11
2010-2011	144	37	72	88		8	4
2011-2012	184	52				43	5

Rendement masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen (percentages)

Gerealiseerde docent-studentratio

	Bacheloropleiding	Masteropleiding
2011-2012	1: 51,3	1: 32,8
2012-2013	1: 44,2	1: 26,7

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

Bacheloropleiding

Jaar	B1	B2	B3
Contacturen per week	11,5	12	10,5

26 weken

Masteropleiding

Jaar	M1
Contacturen per week	9,5

30 weken

Bijlage 6: Bezoekprogramma

Dag 1, maandag 25 maart 2013

Tijd	Onderdeel	Gesprekspartners
11.30	Vorbereidend overleg en inzien documenten	
14.00	Gesprek met inhoudelijk verantwoordelijken	Driel, Hans van Vice-decaan Onderwijs Maes, Fons Departementsvoorzitter DCI Tates, Kiek Opleidingsdirecteur CIW Vermeer, Anne Opleidingsdirecteur ULT Zweekhorst, Olga Manager Onderwijsinstituut TSH
14.45	Overleg commissie	
15.00	Gesprek met studenten BA	Bakker, Shannon Ba1, TC Bleize, Danielle Ba2, BDM Claessens, Irene Ba3, ULT Steuten, Maartje Ba2, ULT Heerkens, Margot Ba3, TC Veringa, Inez Ba3, TC Jong Chiara de Ba2, IC
15.45	Gesprek met studenten MA	Dijk, Wendy van Ma BDM Smetsers, Rick Ma Hait Vossenber, Laurent Ma CD Zonderop, Linda Ma BDM Willems, Bas Ma BDM Raak, Charlotte van Ma CD Rouw, Jos Ma BDM
16.15	Gesprek met docenten	Abeele, Marië van den BDM Pollmann, Monique BDM Mos, Maria CD/Scriptiecoördinatie Nilsenova, Marie BDM/HAIT Postma, Eric HAIT Wijk, Carel van CD Wijst, Per van der BDM Yagmur, Kutlay IC
17.30	Gesprek met alumni	Brunninkhuis, Niek Nauts, Pim Schoormans, Hanneke Westerbeek, Hans Lierop, Koen van
19.00	Diner commissie: commissieoverleg	

Dag 2, dinsdag 26 maart 2013

Tijd	Onderdeel	Gesprekspartners
8.45	Aankomst commissie	
9.00	Rondleiding/inloopsprek/inzien documenten	
9.30	Gesprek met leden van de opleidingscommissies	Arts, Anja FR Brouwer, Marlies de Studentlid Kersjes, Hanneke Studentlid Oversteegen, Leonoor Docentlid Schilperoord, Joost VZ - docent Tammel, Nick Studentlid
10.00	Gesprek met leden van de examencommissies en studieadviseur	Cozijn, Rein docentlid Jongen, Loes studie-advies Ba Lindenau, Denise studie-advies Ma Peperstraten, Frans van voorzitter TSH (DFI) Zaanan, Menno van docentlid Zweekhorst, Olga secretaris
10.30	Vorbereiden eindgesprek met formeel verantwoordelijken	
11.30	Eindgesprek met formeel verantwoordelijken	Driel, Hans van Vice-decaan Onderwijs TSH Oostrom, Lex Directeur TSH Tates, Kiek Opleidingsdirecteur CIW Maes, Fons Departementsvoorzitter DCI
12.15	Opstellen voorlopige bevindingen	
15.45	Mondelinge rapportage voorlopig oordeel	
16.00	Borrel	

Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

Bacheloropleiding

276115	817116	242504
376837	447653	230123
587897	263935	802461
903004	380575	978055
759175	421131	375474
570013	238914	443763
202200	147528	786474
435272	685747	
541900	389459	

Masteropleiding

504010	430343	881558
245171	338447	230174
282174	597825	501690
326015	901982	179713
312553	311212	813870
714724	816500	988204
669672	174053	650165
336150	536346	
867393	256114	

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de elektronische leeromgeving):

- Verslagen van overleg in relevante commissies/organen;
- Samenvatting en analyse van recente evaluatieresultaten en relevante management-informatie;
- Toetsmateriaal van cursussen (tentamens, werkstukopdrachten, richtlijnen voor stage-verslagen en presentaties etc);
- Documentatie over docent- en studenttevredenheid, waaronder alumni-enquêtes.

De commissie heeft van een door haar gemaakte steekproef van cursussen de volgende informatie ingezien: vakomschrijving, syllabus of studie-handleiding met collegeopzet studieopdrachten en literatuur ed; het (proef)tentamen en de herkansing met nakijk-modellen en vakevaluaties van de laatste 3 studie jaren; de gemaakte tentamens van de meest recente tentamenmogelijkheid, inclusief de herkansing; een representatieve selectie van gemaakte tentamens, werkstukken, essays, opdrachten.

Bacheloropleiding

- Communicatie in organisaties
- CIW Classics

- Inleiding Filosofie
- Statistiek basistechnieken
- Onderzoekspracticum BDM
- Cognitiewetenschap
- Psycholinguïstiek
- Taal & betekenis
- Transmedia Journalism
- Digitaal erfgoed

Masteropleiding

- Multimodality & Communication
- Journalistic Data Mining
- Digital Collaboration
- Advertising & Persuasion
- Social Media Marketing
- Language Policy
- Data Processing Use

Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Jan Baekus

ADRES: 174 Parkstraat
3000 Leuven /
België

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT,
VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS
AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 17 sept 2012

HANDTEKENING:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'P' followed by a surname that is partially obscured by the flourish.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: RAGYHABCKERS, KARIN (UGENT)

ADRES: KORTE MEER 7-11
9000 GENT

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;...

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT,
VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS
AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 17/9/2012

HANDTEKENING:

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical line on the left and a large, sweeping, horizontal stroke that curves upwards on the right.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

CIW en Mediastudies Q321

ONDERGETEKENDE

NAAM:

J. A. A. Simons

ADRES:

privé: Cruquiuskade 67, 1018 AH Amsterdam
werk: Tintshaagsepad 9, 1012 XT Amsterdam

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Wester*

DATUM: *17-09-2012*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Prof dr Er J Steen

ADRES: Stuurmanlaan 328
1019 WE Amsterdam

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS ~~GEVRAAGD~~ VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

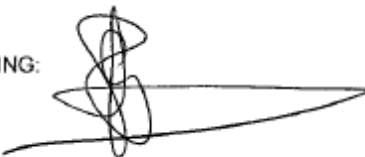
VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT,
VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS
AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: ~~Amsterdam~~ Utrecht DATUM: 17 sept 2012

HANDTEKENING:

Q321 1G

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: *Prof. E.S. Tan*

ADRES: *Afd. Communicatiewetenschap UvA
Kloveniersburgwal 48
1012 CX Amsterdam*

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Amsterdam*

DATUM: *18-10-2012*

HANDTEKENING:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Van der...' followed by a stylized flourish.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Vanderrijben Willy

PRIVÉ ADRES:

Disbos 17 B-8310 Sint-Kwintens (Brugge)

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Utrecht*

DATUM: *17/09/2012*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Lennart de Vries

ADRES: Meeuwederweg 131 1A
9724 ES Groningen

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT,
VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS
AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 18-09-2012

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: José van Zwieten

ADRES: Croesestraat 17 - Utrecht

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Delft

DATUM: 14-10-2012

HANDTEKENING:

